

LEGE nr. 18 din 19 februarie 1991 (**republicată**)

fondului funciar

EMITENT

• PARLAMENTUL

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 1 din 5 ianuarie 1998**

Data intrării în vigoare **05-01-1998**

Formă consolidată valabilă la data 20-05-2013

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 20-05-2013 până la data de 31-01-2014

Atenție, se afisează forma consolidată a LEGEA nr. 18 din 19 februarie 1991(Republicata 1) din Monitorul Oficial nr.1 din 05-01-1998

Notă CTCE

ATENȚIE: Prezentul act normativ va suferi modificări și completări la data de:

1 februarie 2014 prin [LEGEA nr. 187 din 24 octombrie 2012](#);

1 ianuarie 2016 prin [LEGEA nr. 165 din 16 mai 2013](#).

Notă CTCE

*) Forma actualizată a acestui act normativ până la data de 20 Mai 2013 este realizată de către Departamentul juridic din cadrul S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra-Neamț prin includerea tuturor modificărilor și completărilor aduse de către [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 1 din 23 ianuarie 1998](#); [LEGEA nr. 54 din 2 martie 1998](#); [ORDONANȚA nr. 90 din 26 august 1998](#); [LEGEA nr. 209 din 13 noiembrie 1998](#); [LEGEA nr. 218 din 25 noiembrie 1998](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 168 din 1 noiembrie 1999](#); [ORDONANȚA nr. 69 din 24 august 2000](#); [LEGEA nr. 215 din 23 aprilie 2001](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 102 din 27 iunie 2001](#); [LEGEA nr. 545 din 17 octombrie 2001](#); [HOTĂRÂREA nr. 1.172 din 21 noiembrie 2001](#); [LEGEA nr. 389 din 13 iunie 2002](#); [LEGE nr. 400 din 17 iunie 2002](#); [LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005](#); [LEGEA nr. 358 din 6 decembrie 2005](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 209 din 22 decembrie 2005](#); [LEGEA nr. 263 din 27 iunie 2006](#); [LEGEA nr. 341 din 17 iulie 2006](#); [LEGEA nr. 47 din 13 martie 2007](#); [LEGEA nr. 340 din 3 decembrie 2007](#); [LEGEA nr. 67 din 31 martie 2010](#); [LEGEA nr. 71 din 16 aprilie 2010](#); [LEGEA nr. 158 din 12 iulie 2010](#); [LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 81 din 28 septembrie 2011](#) aprobată prin [LEGEA nr. 219 din 19 noiembrie 2012](#); [LEGEA nr. 76 din 24 mai 2012](#)***); [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 34 din 23 aprilie 2013](#); [LEGEA nr. 165 din 16 mai 2013](#).

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat pentru informarea utilizatorilor.

**) Republicată în temeiul [art. VII din Legea nr. 169 din 27 octombrie 1997](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 299 din 4 noiembrie 1997, dându-se textelor o nouă numerotare. Menționăm ca [Legea nr. 169/1997](#) conține și unele articole proprii, numerotate de la II la V, care nu au fost incorporate în textul republicat al [Legii nr. 18 /1991](#) și care sunt reproduse în nota de la pag. 16.

[Legea nr. 18 din 19 februarie 1991](#) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 20 februarie 1991 și a mai fost modificată prin [Legea nr. 29 din 21 martie 1991](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 22 martie 1991, prin [Ordonanța Guvernului nr. 23 din 21 august 1992](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 28 august 1992 (aprobată prin [Legea nr. 114 din 18 noiembrie 1992](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 311 din 30 noiembrie 1992), prin [Ordonanța Guvernului nr. 46 din 12 august 1994](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 241 din 29 august 1994 (aprobată prin [Legea nr. 132 din 22 decembrie 1994](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 23 decembrie 1994), prin [Ordonanța Guvernului nr. 20 din 4 august 1995](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 15 august 1995 (aprobată prin [Legea nr. 104 din 16 noiembrie 1995](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 270 din 21 noiembrie 1995), prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 5 din 31 august 1996](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 2 septembrie 1996 (aprobată prin [Legea nr. 47 din 4 aprilie 1997](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 8 aprilie 1997) și prin [Ordonanța Guvernului nr. 57 din 28 august 1997](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 225 din 30 august 1997.

Notă CTCE

NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Conform [art. 1 din ORDONANȚA nr. 90 din 26 august 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 316 din 27 august 1998, se aproba prelungirea, până la data de 31 decembrie 1999 inclusiv, a termenului de aplicare a [Legii fondului funciar nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările ulterioare, precum și finanțarea acțiunilor legate de punerea în aplicare a acesteia din fondurile alocate cu aceasta destinație Ministerului Agriculturii și Alimentației prin legile anuale ale bugetului de stat. [ORDONANȚA nr. 90 din 26 august 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 316

din 27 august 1998 a fost aprobată cu modificări de [LEGEA nr. 209 din 13 noiembrie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 432 din 16 noiembrie 1998 menținând același termen de aplicare a [Legii fondului funciar nr. 18/1991](#).

Conform [art. 1 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 168 din 1 noiembrie 1999](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 536 din 3 noiembrie 1999, se aproba prelungirea până la data de 31 decembrie 2000 a termenului de finalizare a acțiunilor pentru punerea în aplicare a dispozițiilor [Legii fondului funciar nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările ulterioare, și finanțarea acțiunilor aferente aplicării acestora din fondurile alocate cu această destinație Ministerului Agriculturii și Alimentației prin legile anuale ale bugetului de stat.

Conform [art. 4 din ORDONANȚA nr. 69 din 24 august 2000](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 407 din 29 august 2000, termenul de finalizare a acțiunilor de punere în aplicare a dispozițiilor [Legii nr. 18/1991](#), republicată, și ale [Legii nr. 1/2000](#) se prelungește până la data de 31 decembrie 2001 inclusiv.

Conform articolului unic din [LEGEA nr. 389 din 13 iunie 2002](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 469 din 1 iulie 2002, termenul prevăzut la [art. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 69/2000](#) pentru asigurarea finanțării acțiunilor legate de aplicarea [Legii fondului funciar nr. 18/1991](#), republicată, și a [Legii nr. 1/2000](#) pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor [Legii fondului funciar nr. 18/1991](#), republicată, și ale [Legii nr. 169/1997](#), cu modificările ulterioare, se proroga până la data de 30 iunie 2004.

A se vedea [LEGEA nr. 1 din 11 ianuarie 2000](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 8 din 12 ianuarie 2000, [LEGEA nr. 215 din 23 aprilie 2001](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 204 din 23 aprilie 2001.

Pentru o vedere completă asupra modului de aplicare a [Legii nr. 18/1991](#) republicată a se avea în vedere și [HOTĂRÂREA nr. 1.172 din 21 noiembrie 2001](#) pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 829 din 21 decembrie 2001.

Conform pct. 2 al [art. I din ORDONANȚA nr. 4 din 16 ianuarie 2013](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 43 din 19 ianuarie 2013, [Legea nr. 76 din 24 mai 2012](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 365 din 30 mai 2012, care determină modificări și asupra altor acte normative, intră în vigoare la data de 15 februarie 2013, cu câteva excepții.

Potrivit [art. 52 din LEGEA nr. 165 din 16 mai 2013](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 278 din 17 mai 2013, la data de 1 ianuarie 2016, alineatul (3) al articolului 18 din [Legea fondului funciar nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Notă CTCE

Notă CTCE

Capitolul I

Dispoziții generale

Dispoziții generale

Articolul 1

Terenurile de orice fel, indiferent de destinație, de titlu pe baza caruia sunt deținute sau de domeniul public ori privat din care fac parte, constituie fondul funciar al României.

Articolul 2

În funcție de destinație, terenurile sunt:

- a)** terenuri cu destinație agricolă, și anume: terenurile agricole productive - arabile, viile, livezile, pepinierele viticole, pomicele, plantațiile de hamei și duzi, pasunile, fanetele, serele, solariile, rasadnitele și altele asemenea -, cele cu vegetație forestieră, dacă nu fac parte din amenajamentele silvice, pasunile împadurite, cele ocupate cu construcții și instalații agrozootehnice, amenajările piscicole și de îmbunătățiri funciare, drumurile tehnologice și de exploatare agricolă, platformele și spațiile de depozitare care servesc nevoilor producției agricole și terenurile neproductive care pot fi amenajate și folosite pentru producția agricolă;
- b)** terenuri cu destinație forestieră, și anume: terenurile împadurite sau cele care servesc nevoilor de cultură, producție ori administrare silvică, terenurile destinate împăduririlor și cele neproductive - stancarii, abrupturi, bolovanisuri, rape, ravene, torenti -, dacă sunt cuprinse în amenajamentele silvice;
- c)** terenuri aflate permanent sub ape, și anume: albiile minore ale cursurilor de apă, cuvețele lacurilor la nivelurile maxime de retenție, fundul apelor maritime interioare și al mării teritoriale;
- d)** terenuri din intravilan, aferente localităților urbane și rurale, pe care sunt amplasate construcțiile, alte amenajări ale localităților, inclusiv terenurile agricole și forestiere;
- e)** terenuri cu destinații speciale, cum sunt cele folosite pentru transporturile rutiere, feroviare, navale și aeriene, cu construcțiile și instalațiile aferente, construcții și instalații hidrotehnice, termice, de transport al energiei electrice și gazelor naturale, de telecomunicații, pentru exploatarea miniere și petroliere, cariere și halde de orice fel, pentru nevoile de apărare, plajele, rezervatiile, monumentele naturii, ansamblurile și siturile arheologice și istorice și altele asemenea.

Articolul 3

În sensul prezentei legi, prin deținători de terenuri se înțelege titularii dreptului de proprietate, ai altor drepturi reale asupra acestora sau cei care, potrivit legii civile, au calitatea de posesori ori deținători precari.

Articolul 4

- (1) Terenurile pot face obiectul dreptului de proprietate privată sau al altor drepturi reale, având ca titulari persoane fizice sau juridice, ori pot aparține domeniului public sau domeniului privat.
- (2) Domeniul public poate fi de interes național, caz în care proprietatea asupra sa, în regim de drept public, aparține statului, sau de interes local, caz în care proprietatea, de asemenea, în regim de drept public, aparține comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor.
- (3) Administrarea domeniului de interes public național se face de către organele prevăzute de lege, iar administrarea domeniului public de interes local se face de către primarii sau, după caz, de către prefecturi.
- (4) Terenurile din domeniul public sunt cele afectate unei unități publice.

Articolul 5

- (1) Apartin domeniului public terenurile pe care sunt amplasate construcții de interes public, piete, cai de comunicații, rețele stradale și parcuri publice, porturi și aeroporturi, terenurile cu destinație forestieră, albiile raurilor și fluviilor, cuvele lacurilor de interes public, fundul apelor maritime interioare și al mării teritoriale, tarmurile Mării Negre, inclusiv plajele, terenurile pentru rezervații naturale și parcuri naționale, monumentele, ansamblurile și siturile arheologice și istorice, monumentele naturii, terenurile pentru nevoile apărării sau pentru alte folosințe care, potrivit legii, sunt de domeniul public ori care, prin natura lor, sunt de uz sau interes public.
- (2) Terenurile care fac parte din domeniul public sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile. Ele nu pot fi introduse în circuitul civil decât dacă, potrivit legii, sunt dezafectate din domeniul public.
- (3) Terenurile pe care sunt amplasate rețele stradale și parcuri publice, terenurile pentru rezervații naturale și parcuri naționale, monumentele, ansamblurile și siturile arheologice și istorice, monumentele naturii nu pot fi dezafectate din domeniul public decât în cazuri de excepție pentru lucrări de interes național.

Alin. (3) al [art. 5 a fost introdus de articolul unic din LEGEA nr. 47 din 13 martie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 194 din 21 martie 2007.

Articolul 6

Domeniul privat al statului și, respectiv, al comunelor, orașelor, municipiilor și județelor este alcătuit din terenurile dobândite de acestea prin modurile prevăzute de lege, precum și din terenurile dezafectate, potrivit legii, din domeniul public. El este supus dispozițiilor de drept comun, dacă prin lege nu se prevede altfel.

Articolul 7

Fondul funciar și, în mod corespunzător, dreptul de proprietate și celelalte drepturi reale trebuie înregistrate în documentele de evidență funciara și de publicitate imobiliară prevăzute de lege.

Capitolul II

Stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor

Stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor

Articolul 8

- (1) Stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor care se găsesc în patrimoniul cooperativelor agricole de producție se face în condițiile prezentei legi, prin reconstituirea dreptului de proprietate sau constituirea acestui drept.
- (2) De prevederile legii beneficiază membrii cooperatori care au adus pământ în cooperativa agricolă de producție sau cărora li s-a preluat în orice mod teren de către aceasta, precum și, în condițiile legii civile, moștenitorii acestora, membrii cooperatori care nu au adus pământ în cooperativa și alte persoane anume stabilite.
- (3) Stabilirea dreptului de proprietate se face, la cerere, prin eliberarea unui titlu de proprietate în limita unei suprafețe minime de 0,5 ha pentru fiecare persoană îndreptățită, potrivit prezentei legi, și de maximum 10 ha de familie, în echivalent arabil.
- (4) Prin familie se înțelege soții și copiii necăsătoriti, dacă gospodăresc împreună cu părinții lor.

Articolul 9

- (1) Persoanele cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate în limita suprafeței de teren de 10 ha de familie, în echivalent arabil, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate și pentru diferența dintre această suprafață și cea pe care au adus-o în cooperativa agricolă de producție sau care a fost preluată în orice mod de aceasta, până la limita suprafeței prevăzute la [art. 3 lit. h\) din Legea nr. 187/1945](#) pentru înfaptuirea reformei agrare, de familie, indiferent dacă reconstituirea urmează să se facă în mai multe localități sau de la autori diferiți.

(2) Persoanele cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate, potrivit legii, în limita suprafeței de teren de până la 10 ha de familie și cărora li s-a aplicat cota de reducere, potrivit art. 14 alin. (3) din lege, pot formula cerere pentru suprafețele de teren care au constituit această cota. Cererile se formulează în cazul în care cota de reducere a depășit procentul de 5% .

(3) Cererea se depune la primăria localității sau, după caz, la primăriile localităților în a căror rază teritorială se află terenul pentru care urmează să fie reconstituit dreptul de proprietate, personal sau prin poșta, cu confirmare de primire, până la data de 31 decembrie 1998, sub sancțiunea decaderii din termen.

Alin. (3) al art. 9 a fost modificat de pct. 1 al articolului unic din LEGEA nr. 218 din 25 noiembrie 1998, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 453 din 26 noiembrie 1998.

(4) Cererea va cuprinde:

- a) numele și prenumele persoanei solicitante și domiciliul acesteia;
- b) calitatea de titular sau de moștenitor al dreptului de proprietate pentru care i s-a reconstituit sau urmează să i se reconstituie acest drept, potrivit prezentei legi;
- c) suprafața de teren care i s-a reconstituit și diferența pe care o solicită.

(5) La cerere se va anexa:

- a) copie xerox de pe titlul de proprietate care s-a emis sau, după caz, de pe procesul-verbal ori de pe fișa de punere în posesie;
- b) copii xerox de pe actele doveditoare ale dreptului de proprietate pentru suprafețele de teren solicitate în plus;
- c) o declarație în care se va menționa, pe propria răspundere, suprafața totală de teren atribuită în proprietate, prin reconstituire sau prin constituire, de familie, potrivit prezentei legi, chiar dacă aceasta s-a făcut în mai multe localități sau de la mai mulți autori.

(6) Primarul va constitui un registru special, parafat, numerotat și sigilat, în care se vor înregistra, în ordine cronologică, cererile depuse de persoanele îndreptățite și va emite, la cerere, un bon cu numărul de înregistrare.

(7) Pentru cererile depuse prin poșta, pe confirmarea de primire se vor menționa numărul de înregistrare a cererii și data acesteia.

(8) Primarul sau secretarul consiliului local este obligat să primească cererea și să o înregistreze, indiferent dacă aceasta cuprinde sau nu cuprinde toate mențiunile precizate la alin. (4) și dacă nu este însoțită de toate actele prevăzute la alin. (5). În acest caz, primarul sau secretarul este obligat să comunice solicitantului că, până la data de 31 decembrie 1998, să depună toate actele menționate la alin. (5), sub sancțiunea decaderii acestuia din termen.

Alin. (8) al art. 9 a fost modificat de pct. 2 al articolului unic din LEGEA nr. 218 din 25 noiembrie 1998, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 453 din 26 noiembrie 1998.

(9) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (6) de către primar sau secretar atrage atât răspunderea administrativă și disciplinară a acestuia, potrivit legii, cât și plata de penalități în condițiile prevăzute la art. 894 din Codul de procedură civilă sau, după caz, și de daune-interese potrivit Codului civil.

Alin. (9) al art. 9 a fost modificat de pct. 1 al art. 19 din LEGEA nr. 76 din 24 mai 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 365 din 30 mai 2012.

(10) După data de 31 decembrie 1998, prevăzută la alin. (3), primarul este obligat ca, în termen de 30 de zile, să întocmească situația privind categoriile de persoane, terenurile agricole solicitate și balanța fondului funciar pe localitate - comuna, oraș sau municipiu - în vederea reconstituirii dreptului de proprietate, potrivit legii. În cadrul acestui termen primarul le va transmite prefectului, sub semnatura.

Alin. (10) al art. 9 a fost modificat de pct. 3 al articolului unic din LEGEA nr. 218 din 25 noiembrie 1998, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 453 din 26 noiembrie 1998.

(11) În termen de 15 zile de la primire, prefectul va întocmi situația privind categoriile de persoane solicitante și balanța fondului funciar pe județ, pe care le va transmite, în același termen, Departamentului pentru Administrație Publică Locală.

(12) După întocmirea balanței fondului funciar la nivel de țară, prin lege se vor stabili suprafețele de teren agricol care vor fi reconstituite.

) Legea nr. 169/1997 a intrat în vigoare la data de 4 noiembrie 1997.

Articolul 10

(1) Persoanele fizice și persoanele juridice cărora li s-a reconstituit sau li s-a constituit dreptul de proprietate asupra terenurilor agricole, potrivit prezentei legi, precum și persoanele juridice care au în patrimoniu sau în administrare terenuri agricole ori dețin în orice mod asemenea terenuri au obligația de a da secretarului consiliului

local o declaratie în care vor menționa suprafața de teren agricol atribuita sau, respectiv, deținută efectiv, în una sau mai multe localități, iar pentru persoanele fizice, și de la mai mulți autori.

(2) Persoanele fizice vor face declaratia pe propria raspundere, iar persoanele juridice, prin reprezentantii lor.

Articolul 11

(1) Suprafața adusa în cooperativa agricola de productie este cea care rezultă din: actele de proprietate, cartea funciara, cadastru, cererile de inscriere în cooperativa, registrul agricol de la data intrarii în cooperativa, evidentele cooperativei sau, în lipsa acestora, din orice alte probe, inclusiv declaratii de martori.

(2) Dispozitiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în ceea ce priveste suprafetele preluate de cooperativele agricole de productie în baza unor legi speciale sau în orice mod de la membrii cooperatori.

Alin. (2) al art. 11 a fost modificat de pct. 1 al art. I din Titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

(2¹) Terenurile preluate abuziv de cooperativele agricole de productie de la persoanele fizice, fără inscriere în cooperativele agricole de productie sau de către stat, fără nici un titlu, revin de drept proprietarilor care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate, pe vechile amplasamente, dacă acestea nu au fost atribuite legal altor persoane.

Alin. (2¹) al art. 11 a fost introdus de pct. 2 al art. I din Titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

(3) Stabilirea dreptului de proprietate se face la cerere, pe baza situației terenurilor deținute de cooperativa agricola de productie la 1 ianuarie 1990, înscrisă în sistemul de evidenta a cadastrului funciar general sau a registrului agricol, corectata cu instrairile legal efectuate de către cooperativa până la data intrarii în vigoare a legii.

(4) Cererea de stabilire a dreptului de proprietate se depune și se înregistrează la primarie în termen de 30 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei legi.

Articolul 12****)

(1) În scopul stabilirii dreptului de proprietate prin reconstituirea sau constituirea acestuia, atribuirii efective a terenurilor celor îndreptățiți și eliberării titlurilor de proprietate, în fiecare comuna, oras sau municipiu, se constituie, prin ordinul prefectului*), o comisie condusa de primar.

(2) Comisiile comunale, orășenești sau municipale vor functiona sub îndrumarea unei comisii judetene, numita prin ordinul prefectului și condusa de acesta.

(3) Procedura de constituire și modul de funcționare a comisiilor, precum și modelul și modul de atribuire a noilor titluri de proprietate se vor stabili prin hotărâre a Guvernului în termen de 15 zile de la data publicării prezentei legi. Din comisii vor face parte cetățeni desemnați de obște din toate categoriile îndreptățite, specialiști și funcționari publici, precum și conducătorii unităților și instituțiilor de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol, după caz. În comunele constituite din mai multe sate, cetățenii vor fi desemnați proporțional cu ponderea numerică a locuitorilor din fiecare sat.

Alin. (3) al art. 12 a fost modificat de art. I din LEGEA nr. 71 din 16 aprilie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 258 din 21 aprilie 2010.

(4) Actele care au stat la baza constituirii sau reconstituirii dreptului de proprietate reprezinta informații de interes public și sunt deschise liberului acces al cetatenilor. Asigurarea accesului la aceste informații de interes public se face în condițiile și potrivit procedurii prevăzute de Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Alin. (4) al art. 12 a fost introdus de pct. 1 al articolului unic din Titlul VI din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 209 din 22 decembrie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.194 din 30 decembrie 2005.

*) Potrivit art. 113 alin. (1) din Legea nr. 69/1991, republicată***), prefectul emite ordine.

) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 131/1991, republicată**) în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 7 din 19 ianuarie 1993.

Notă CTCE

***) Legea nr. 69/1991 a fost abrogata de LEGEA nr. 215 din 23 aprilie 2001 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 204 din 23 aprilie 2001.

****) [Hotărârea Guvernului nr. 131/1991](#), republicată în 1993, a fost abrogată de [HOTĂRÂREA nr. 1.172 din 21 noiembrie 2001](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 829 din 21 decembrie 2001. [HOTĂRÂREA nr. 1.172 din 21 noiembrie 2001](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 829 din 21 decembrie 2001 a fost abrogată de [HOTĂRÂREA nr. 890 din 4 august 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 732 din 11 august 2005.

Notă CTCE

*****) [Art. II din LEGEA nr. 263 din 27 iunie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 572 din 3 iulie 2006 prevede:

"ART. II

(1) Salariații instituțiilor publice implicați în mod direct în aplicarea legilor fondului funciar, membrii în comisiile constituite în baza [art. 12 din Legea nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de un spor lunar de dificultate de până la 50% din salariul de încadrare, pe o perioadă de un an calculată de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Stabilirea salariatilor care beneficiază de acest drept și a cuantumului sporului ce se acordă se face anual de către conducatorul institutiei implicate în aplicarea dispozițiilor legale privind reconstituirea dreptului de proprietate asupra proprietății funciare, în limita fondurilor alocate pentru plata salariilor.

(2) Reprezentanții foștilor proprietari depozitați sau mostenitorii acestora care au solicitat terenuri în termenul legal, membrii în comisiile constituite în baza [art. 12 din Legea nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de o indemnizație echivalentă cu media sumelor reprezentând sporurile acordate celorlalți membri ai comisiei, salariați ai instituțiilor publice.

(3) Indemnizațiile prevăzute la alin. (2) vor fi asigurate din bugetul unității administrativ-teritoriale în care funcționează comisia."

Articolul 13

(1) Calitatea de mostenitor se stabilește pe baza certificatului de mostenitor sau a hotărârii judecătorești definitive ori, în lipsa acestora, prin orice probe din care rezultă acceptarea mostenirii.

(2) Mostenitorii care nu-și pot dovedi aceasta calitate, întrucât terenurile nu s-au găsit în circuitul civil, sunt socotiți repuși de drept în termenul de acceptare cu privire la cota ce li se cuvine din terenurile ce au aparținut autorului lor. Ei sunt considerați ca au acceptat mostenirea prin cererea pe care o fac comisiei.

(3) Titlul de proprietate se emite cu privire la suprafața de teren determinată pe numele tuturor mostenitorilor, urmând ca ei să procedeze potrivit dreptului comun.

(4) Pentru fiecare poziție dintr-o anexă pot fi emise mai multe titluri de proprietate, cu condiția ca suprafețele înscrise în aceste titluri să nu depășească suprafața totală validată în anexă.

Alin. (4) al art. 13 a fost introdus de pct. 2 al [art. 9² din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 81 din 28 septembrie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 704 din 5 octombrie 2011, aprobată prin [LEGEA nr. 219 din 19 noiembrie 2012](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 789 din 23 noiembrie 2012.

Articolul 14

(1) Terenurile cooperativelor agricole de producție situate în extravilanul localităților devin proprietatea cooperativelor sau, după caz, a mostenitorilor acestora, corespunzător suprafețelor aduse sau preluate în orice mod în patrimoniul cooperativei.

(2) Atribuirea efectivă a terenurilor se face, în zona colinară, de regulă, pe vechile amplasamente, iar în zonele de câmpie, pe sole stabilite de comisie și nu neapărat pe vechile amplasamente ale proprietății, în cadrul perimetrelor actuale ale cooperativelor agricole de producție.

(3) În cazul în care între suprafața de teren a cooperativei agricole de producție, rezultată prin însumarea suprafețelor de teren aduse de cooperatori sau preluate în orice alt mod de cooperativa, și suprafața de teren actuală au intervenit modificări atât în ce privește suprafața totală, cât și pe categorii de folosință, stabilirea proprietății cooperativelor sau a mostenitorilor acestora se face prin reducerea unei cote proporționale rezultate din scăderea suprafețelor legal folosite în alte scopuri din suprafața totală inițială și proporțional cu categoriile de folosință agricolă existente. Nu vor fi afectați detinatorii de suprafețe care au proprietăți mai mici de 1 ha.

(4) Suprafețele ocupate de plantații pomicole, viticole, sere, helesteie, amenajări piscicole, pepiniere, construcții administrative și agrozootehnice, precum și cele necesare bazei furajere aferente capacităților de producție zootehnice existente în cooperativele agricole de producție pot reprezenta, pe baza opțiunii proprietarilor, aport la constituirea unor forme de asociere de tip privat, cu sau fără personalitate juridică.

Articolul 15

(1) Membrii cooperativelor care, după caz, au parasit cooperativa agricolă de producție, nu au muncit în cooperativa sau nu locuiesc în localitatea respectivă, precum și mostenitorii acestora pot primi terenurile din extravilan aduse sau preluate în orice mod în patrimoniul cooperativei.

(2) Dispozițiile alineatului precedent se aplică și persoanelor ale caror terenuri au trecut, cu sau fără titlu, în patrimoniul cooperativei agricole de producție fără ca ele să fi dobândit calitatea de cooperatori, precum și, după caz, moștenitorilor acestora.

(3) De prevederile alin. (2) beneficiază și persoanele detinătoare ale titlurilor de Cavaler al Ordinului "Mihai Viteazul", "Mihai Viteazul cu Spada" și moștenitorii lor, care au optat și cărora li s-a atribuit, la data improprietării, teren arabil, cu excepția celor care l-au înstrăinat.

(4) Dispozițiile art. 14 alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător.

(5) Se vor atribui, la cerere, persoanelor care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă și moștenitorilor celor care au decedat - ca urmare a participării la lupta pentru victoria Revoluției din decembrie 1989 - în proprietate, terenuri în suprafața de 10.000 mp în echivalent arabil. Pentru terenurile atribuite, acești beneficiari nu datorează taxe sau impozite.

Articolul 16

(1) În cazurile în care în perimetrul unor cooperative agricole de producție au fost comasate și terenuri agricole ale unor proprietari particulari, iar aceștia nu au preluat în compensație alte terenuri, la cererea lor sau a moștenitorilor, ei vor fi repuși în proprietate și li se vor restitui suprafețele în cota echivalentă, în cadrul unor sole stabilite de comisie.

(2) Dispozițiile art. 14 alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 17

(1) În localitățile cu cetățeni români, aparținând minorității germane sau în care locuiesc persoane care au fost deportate sau stramutate, depozitate de terenuri prin acte normative intervenite după anul 1944, se vor atribui în proprietate, la cerere, cu prioritate acestora sau moștenitorilor, suprafețe de teren din rezerva aflată la dispoziția comisiilor sau se va proceda conform art. 37.

(2) La atribuire, se va avea în vedere suprafața de teren pe care aceștia au avut-o în proprietate, fără a se depăși 10 ha de familie, în echivalent arabil.

Articolul 18

(1) Terenurile din extravilan aduse sau preluate în orice alt mod în patrimoniul cooperativei agricole de producție de la cooperatori sau de la alte persoane care au decedat și nu au moștenitori, precum și terenurile pentru care nu s-au formulat cereri de restituire rămân la dispoziția comisiei.

(2) Toate terenurile cooperativei agricole de producție care nu sunt atribuite conform art. 14-17, precum și terenurile extravilane proprietatea statului aflate în folosință cooperativei, rămân, de asemenea, la dispoziția comisiei, urmând a fi atribuite altor persoane îndreptățite, potrivit prevederilor prezentei legi.

(3) Terenurile neatribuite, rămase la dispoziția comisiei, sau din domeniul privat al statului, din aceeași localitate sau din alte localități, se pot restitui, la cerere, în condițiile legii, foștilor proprietari sau moștenitorii acestora care au fost înscrși în anexele privind despăgubirile la regulamentele de aplicare a legilor fondurilor funciar*).

Alin. (3) al art. 18 a fost modificat de articolul unic din LEGEA nr. 67 din 31 martie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 215 din 6 aprilie 2010.

Notă CTCE

*) NOTĂ C.T.C.E. S.A. PIATRA-NEAMT:

Potrivit art. 52 din LEGEA nr. 165 din 16 mai 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 278 din 17 mai 2013, la data de 1 ianuarie 2016, alineatul (3) al articolului 18 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Articolul 19

(1) Membrii cooperatori activi care nu au adus teren în cooperativa agricolă de producție sau au adus teren mai puțin de 5.000 mp, precum și celor care, neavând calitatea de cooperatori, au lucrat în orice mod, ca angajați în ultimii 3 ani în cooperativa sau în asociații cooperatiste, li se pot atribui în proprietate loturi din terenurile prevăzute la art. 18, dacă sunt stabiliți sau urmează să se stabilească în localitate și nu dețin teren în proprietate în alte localități. Suprafața atribuită în proprietate se va determina ținând seama de suprafața terenurilor, numărul solicitanților și de suprafața atribuită celor care au adus pământ în cooperativa agricolă de producție.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și persoanelor care au fost deportate și nu beneficiază de dispozițiile art. 14-16.

(3) Se pot atribui, la cerere, în folosință agricolă, până la 5.000 mp în echivalent arabil, de familie, personalului de specialitate din serviciile publice comunale, în perioada cât lucrează în localitate, dacă nu are teren în proprietate în această localitate, el sau membrii familiei din care face parte. Dreptul de proprietate asupra acestor terenuri aparține comunei, orașului sau municipiului, după caz.

(4) Atribuirea în folosință nu se poate face în cazurile în care în localitatea respectivă s-au operat reducerile prevăzute la art. 14 alin. (3).

(5) La plecarea din localitate persoanele menționate la alin. (3) au dreptul la despăgubiri pentru investițiile făcute, cu consimțământul prealabil al proprietarului și dacă sunt utile pe suprafața atribuită.

Articolul 20

În situația în care în unele cooperative agricole de producție nu mai rămâne teren disponibil pentru a se atribui suprafața minimă prevăzută la art. 8, precum și pentru persoanele prevăzute la art. 17 și 19 alin. (1) și (2), comisia va hotărî reducerea în cota proporțională a suprafeței ce se repartizează pentru a se atribui terenuri în proprietate și acestor categorii.

Articolul 21

(1) În localitățile cu excedent de suprafața agricolă, cu deficit de forță de muncă în agricultură, din terenurile prevăzute la art. 18 se poate atribui în proprietate teren până la 10 ha în echivalent arabil tuturor familiilor care solicită în scris și se obligă să lucreze această suprafață.

(2) Familiile fără pământ sau cu pământ puțin din alte localități, care solicită în scris, pot primi în proprietate până la 10 ha teren în echivalent arabil, cu obligația de a-și stabili domiciliul în comună, oraș sau municipiu, după caz, și de a cultiva pământul primit, renunțând la proprietatea avută în localitatea lor, din extravilan.

Articolul 22

(1) Din terenurile agricole, comisiile vor atribui în proprietate, la cererea comisiilor parohiale ori a altor organe reprezentative ale comunităților locale de cult - din mediul rural -, o suprafață de teren de până la 5 ha în echivalent arabil pentru fiecare parohie sau schit, aparținând cultelor recunoscute de lege, ori de până la 10 ha teren agricol în echivalent arabil în cazul manastirilor, în măsura în care toate aceste așezăminte au posedat în trecut terenuri agricole preluate de cooperativele agricole de producție, iar în prezent nu au asemenea terenuri ori au suprafețe restrânse. În zonele necooperativizate, reconstituirea dreptului de proprietate se va face din terenurile aflate în proprietatea statului și în administrarea primăriilor, la propunerea acestora, prin ordinul prefectului.

(2) Dispozițiile art. 9 alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

(3) Organele reprezentative ale unităților de cult, recunoscute de lege, din mediul rural, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate și pentru suprafața de teren agricol care reprezintă diferența dintre suprafața de 5 ha, în cazul parohiilor, și suprafața pe care au avut-o în proprietate, dar nu mai mult de 10 ha, și pentru suprafața ce reprezintă diferența dintre suprafața de 10 ha, în cazul manastirilor și schiturilor, și suprafața pe care au avut-o în proprietate, dar nu mai mult de 50 ha.

(4) Dispozițiile art. 9 rămân aplicabile.

(5) Pentru parohiile, schiturile și manastirile din mediul urban, consiliile și organele reprezentative ale acestora pot cere reconstituirea dreptului de proprietate în condițiile alin. (3) și (4).

(6) Pot cere reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole care le-au aparținut în proprietate, în limita suprafețelor pe care le-au avut, și organele reprezentative ale altor unități de cult, astfel:

- a) centrul patriarhal, până la 200 ha;
- b) centrele eparhiale, până la 100 ha;
- c) protoierile, până la 50 ha;
- d) parohiile din mediul urban, până la 10 ha;
- e) filialele din mediul rural și urban, până la 10 ha.

Articolul 23

(1) Sunt și rămân în proprietatea privată a cooperatorilor sau, după caz, a moștenitorilor acestora, indiferent de ocupația sau domiciliul lor, terenurile aferente casei de locuit și anexelor gospodărești, precum și curtea și grădina din jurul acestora, determinate potrivit art. 8 din Decretul-lege nr. 42/1990 privind unele măsuri pentru stimularea tarănimii.

(2) Suprafețele de terenuri aferente casei de locuit și anexelor gospodărești, precum și curtea și grădina din jurul acestora sunt acelea evidențiate ca atare în actele de proprietate, în cartea funciara, în registrul agricol sau în alte documente funciare, la data intrării în cooperativa agricolă de producție.

(2¹) În cazul instrainării construcțiilor, suprafețele de teren aferente prevăzute la alin. (2) sunt cele convenite de părți la data instrainării, dovedite prin orice mijloc de probă.

Alin. (2¹) al art. 23 a fost introdus de pct. 4 al art. I din Titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

(3) Pentru suprafața de teren agricol atribuită de cooperativa agricolă de producție ca lot de folosință, potrivit prevederilor art. 4 din Decretul-lege nr. 42/1990, nu se reconstituie sau nu se constituie dreptul de proprietate persoanei careia i s-a atribuit, indiferent dacă acest teren se afla în continuarea grădinii în intravilan sau în alt loc, în extravilan, cu excepția celor stramutați, pentru realizarea unor investiții de interes local sau de utilitate publică.

(4) Dispozițiile alin. (1) se aplică și persoanelor din zonele cooperativizate, care nu au avut calitatea de cooperator.

Articolul 24

(1) Terenurile situate în intravilanul localităților, care au fost atribuite de cooperativele agricole de producție, potrivit legii, cooperatoarelor sau altor persoane îndreptățite, pentru construcția de locuințe și anexe gospodărești, pe care le-au edificat, rămân și se înscriu în proprietatea actualilor deținători, chiar dacă atribuirea s-a făcut din terenurile preluate în orice mod de la foștii proprietari.

(1¹) Suprafața terenurilor prevăzute în alin. (1), aferente casei de locuit și anexelor gospodărești, nu poate fi mai mare decât cea prevăzută în actul de atribuire provenit de la cooperativa de producție, consiliul popular sau primăria din localitatea respectivă.

Alin. (1¹) al art. 24 a fost introdus de pct. 5 al art. I din Titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

(2) Foștii proprietari vor fi compensați cu o suprafață de teren echivalentă în intravilan sau, în lipsa, în extravilan, acceptată de ei, iar, dacă nu mai există teren, se vor acorda despăgubiri.

Alin. (2) al art. 24 a fost modificat de pct. 6 al art. I din Titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

Articolul 25

(1) În cazul în care cooperativa agricolă de producție a atribuit loturi în folosință unor cooperatori, în grădinile din intravilan ale foștilor proprietari, asemenea terenuri revin, de drept, în proprietatea deținătorilor inițiali sau a moștenitorilor acestora.

(2) Persoanele care au primit terenuri în condițiile alin. (1) și pe care au efectuat investiții au dreptul la o despăgubire egală cu contravaloarea acestora, dacă nu pot fi ridicate.

(3) Prin investiții, în sensul alin. (2), se înțelege lucrările destinate exploatarei agricole a terenului.

Articolul 26

(1) Terenurile situate în intravilanul localităților, rămase la dispoziția autorităților administrației publice locale, de la persoanele care au decedat și/sau nu au moștenitori, trec în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale și în administrarea consiliilor locale respective, în baza certificatului de vacanță succesorală eliberat de notarul public. În acest sens, secretarul unității administrativ-teritoriale are obligația ca, în termen de 30 de zile de la înregistrarea fiecărui deces al persoanelor respective, să comunice camerei notarilor publici competente datele prevăzute la art. 68 din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995

, cu modificările și completările ulterioare, în vederea dezbaterii procedurii succesorale. Neîndeplinirea de către secretarul unității administrativ-teritoriale a obligației prevăzute în prezentul alineat se sancționează administrativ, potrivit legii.

(2) Schimbarea regimului juridic al terenurilor prevăzute la alin. (1), din proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale respective în proprietatea privată a acestora, este interzisă și se sancționează cu nulitatea absolută.

Art. 26 a fost modificat de art. unic din LEGEA nr. 158 din 12 iulie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 496 din 19 iulie 2010.

Articolul 27

(1) Punerea în posesie și eliberarea titlurilor de proprietate celor îndreptățiți nu pot avea loc decât numai după ce s-au făcut în teren delimitările necesare pentru măsuratori, stabilirea vecinătăților pe temeiul schitei, amplasamentului stabilit și întocmirea documentelor constatatoare prealabile.

(2) În toate cazurile în care reconstituirea dreptului de proprietate se face pe vechile amplasamente, cu ocazia măsurătorilor comisia locală ia act de recunoașterea reciprocă a limitelor proprietății de către vecini, le consemnează în documentele constatatoare, întocmind planurile parcelare și înaintează documentația comisiei județene sau prefectului pentru validare și, respectiv, eliberarea titlurilor de proprietate.

Alin. (2) al art. 27 a fost modificat de pct. 7 al art. I din Titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

(2¹) Proprietarii sau moștenitorii acestora care nu s-au înscris în cooperativa agricolă de producție, nu au predat sau nu li s-au preluat la stat terenurile prin acte translativ de proprietate vor putea cere prefectului, prin comisiile de fond funciar, titluri de proprietate conform prezentei legi. Acestor categorii de proprietari și moștenitori le sunt aplicabile numai prevederile art. 64.-----Alin. (2¹) al art. 27 a fost introdus de pct. 8 al art. I din Titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

(2²) În cazurile în care s-au emis titluri de proprietate în mod abuziv altor persoane decăt fostii proprietari iar acestia detineau, la acel moment adeverinte de proprietate și aveau posesia terenului, comisiile de fond funciar vor revoca titlurile emise cu incalcarea legii, dacă acestea nu au intrat în circuitul civil. Dacă respectivele titluri de proprietate au intrat în circuitul civil prin acte de vanzare-cumparare sau în alt mod, fostul proprietar se va adresa justiției pentru constatarea nulității absolute a titlului respectiv potrivit prevederilor art. III din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991.-----Alin. (2²) al art. 27 a fost introdus de pct. 8 al art. I din Titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

(3) Pentru terenurile aflate în exploatarea societăților agricole de tip privat, constituite în temeiul Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultura, comisiile locale și cele județene, în termen de 12 luni, vor efectua toate operațiunile prevăzute la alin. (1) și (2) și vor elibera titlurile de proprietate.

(4) Membrii și conducerea acestor societăți agricole au obligația de a solicita imediat comisiilor locale să efectueze operațiunile prevăzute la alineatul precedent, iar comisiile județene, să solicite eliberarea titlurilor de proprietate.

(4¹) **Primarul va afisa lunar suprafața constituita sau reconstituita, numele beneficiarilor, amplasamentul, planurile parcelare, precum, și suprafața rămasă în rezerva comisiei locale.**

Alin. (4¹) al art. 27 a fost introdus de pct. 9 al art. I din Titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

(5) Incalcarea prevederilor alineatelor precedente atrage desființarea, de drept, a societăților agricole în cauza.

(6) La desființarea cooperativei agricole de producție, o comisie de lichidare constituită în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordinul prefectului, la propunerea primăriei, va proceda în termen de 9 luni de la desființarea cooperativei, la realizarea activului și la plata pasivului, în condițiile prevăzute de lege.

Articolul 28

(1) Comisiile de lichidare prevăzute de art. 27 au obligația de a constata și stabili orice fapte de încălcare a legii, de a lua măsuri de recuperare a pagubelor, conform legii, și de a sesiza, dacă este cazul, organele de urmărire penală.

(2) Sumele recuperate în condițiile alin. (1) constituie activ lichidat și urmează destinația celor prevăzute la art. 27.

(3) La expirarea termenului prevăzut la art. 27, comisiile de lichidare vor prezenta bilanțul de lichidare și raportul explicativ organului de specialitate al prefecturii sau al Primăriei Municipiului București, investit cu atribuții de control financiar, potrivit legii, pentru descarcare.

(4) Actele de constatare a datoriilor față de stat și față de alte persoane juridice, rămase după terminarea operațiunilor de lichidare, întocmite de către comisia de lichidare, vor fi avizate și centralizate de către Ministerul Finanțelor Publice*), după care Guvernul le va prezenta Parlamentului, cu propuneri de rezolvare.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin **HOTĂRÂREA nr. 34 din 22 ianuarie 2009**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 52 din 28 ianuarie 2009 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice.

Articolul 29

(1) Construcțiile agrozootehnice, atelierele de industrie mică, mașinile, utilajele și alte asemenea mijloace fixe, ce au aparținut cooperativei agricole de producție desființate, precum și terenurile de sub acestea, ca și cele necesare utilizării lor normale, plantațiile de vii și pomi și animalele devin proprietatea membrilor asociațiilor de tip privat, cu personalitate juridică, dacă se vor înființa.

(2) Drepturile fostilor cooperatori asupra bunurilor prevăzute la alin. (1) se vor stabili în cota valorică, proporțional cu suprafața de teren adusă sau preluată în orice mod în cooperativa agricolă de producție și cu volumul muncii prestate. Membrii asociații vor constitui aceste drepturi ca aport în natura la noua asociație.

(3) Fostilor cooperatori care nu devin membri ai acestei asociații li se vor stabili drepturi de creanță proporțional cu cota valorică ce li se cuvine din patrimoniul cooperativei agricole de producție, dacă nu au fost acoperite în alta modalitate. Plata creanțelor se va face de către asociație, în natura sau în bani, potrivit hotărârii comisiei de lichidare.

(4) În cazul în care nu s-au constituit asemenea asociații, bunurile și animalele prevăzute la alin. (1) se vor vinde prin licitație publică persoanelor fizice sau juridice, urmand ca din prețul realizat să se achite datoriile de orice fel ale fostei cooperative agricole de producție. Fac excepție bovinele și ovinele, precum și plantațiile de vii și pomi, care vor fi atribuite fostilor cooperatori.

(5) În termen de 9 luni de la desființarea cooperativei agricole de producție, se vor stabili drepturile bănești ce revin fiecărui fost membru cooperador de către comisia de lichidare constituită potrivit art. 27 alin. (6).

(6) Fostii membri cooperatori vor primi cota cuvenita din valorificarea prin licitație a bunurilor comune, proportional cu suprafața de teren adusa în cooperativa agricola de productie, în echivalent arabil, și volumul valoric de muncă efectuat.

(7) Bunurile prevăzute la alin. (1), care nu se vand în termen de un an de la data desfiintarii cooperativei agricole de productie, trec în proprietatea privată a comunelor, orașelor și a municipiilor unde acestea sunt situate, fără nici o despăgubire, și în administrarea primariilor.

(8) Demolarea construcțiilor agrozootehnice, a atelierelor de întreținere, a instalațiilor și a anexelor gospodaresti și de industrie mica, care fac obiectul alin. (1), este interzisa. Prin excepție, dacă sunt degradate sau din orice alt motiv nu pot fi utilizate, ele pot fi desființate cu autorizatia prefecturii, iar materialele vor fi valorificate de primarii, urmand ca sumele rezultate să între în activul operațiunilor de lichidare.

(9) Construcțiile afectate unei utilizari sociale sau culturale trec fără plata, în regim de drept public, în proprietatea comunelor, orașelor sau a municipiilor și în administrarea primariilor.

Articolul 30

(1) Asociațiile intercooperatiste sau de stat și cooperatiste de orice profil se pot reorganiza în societăți comerciale pe acțiuni, în termen de 90 de zile de la publicarea legii în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Terenurile și celelalte bunuri aduse de cooperativa agricola de productie în asociație, precum și bunurile dobandite de aceasta devin proprietatea societatii comerciale, iar cooperatorii și celelalte persoane indreptatite a-și reconstitui proprietatea asupra terenurilor ce apartin societatii, precum și salariații acesteia pot deveni actionari în condițiile legii.

(3) În cazul în care unii cooperatori sau alte persoane indreptatite, prevăzute la alin. (2), nu vor opta pentru a deveni actionari ai societatii comerciale, li se va atribui dreptul de proprietate, conform prevederilor art. 14 și 15 din prezenta lege, din terenurile care nu au fost aduse de cooperativa agricola de productie în asociație.

(4) În localitățile în care nu exista aceste posibilitati, se vor putea desfiinta unele ferme neeficiente ale asociației. Hotărârea în aceasta privinta se adoptă de către comisia judeteana, la propunerea comisiilor comunale, orașenești sau municipale, după caz.

Articolul 31

(1) Terenurile proprietatea statului aflate în exploatarea cooperativelor agricole de productie sunt al dispoziția comisiilor prevăzute la art. 12, în vederea atribuirii lor în proprietatea celor indreptatiti, conform legii.

(2) Terenurile neatribuite, rămase la dispoziția comisiei, vor trece în domeniul privat al comunei, orasului sau al municipiului.

Articolul 32

Abrogat.

Art. 32 a fost abrogat de lit. t) a [art. 230 din LEGEA nr. 71 din 3 iunie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 409 din 10 iunie 2011.

Articolul 33

Terenurile provenite din fostele izlazuri comunale - pajisti și arabil - care s-au aflat în folosință cooperativelor agricole de productie - trec în proprietatea privată a comunelor, orașelor sau, după caz, a municipiilor și în administrarea primariilor, urmand a fi folosite ca pasuni comunale și pentru producerea de furaje și seminte pentru culturi furajere.

Articolul 34

Lucrarile de imbunatatiri funciare care se afla pe terenurile primite, inclusiv zonele de protecție aferente, trec în proprietatea unităților specializate de exploatare a unor astfel de lucrari, în condițiile legii.

Capitolul III

Dispozitii privind terenurile proprietate de stat și unele prevederi speciale

Dispozitii privind terenurile proprietate de stat și unele prevederi speciale

Articolul 35

(1) Terenurile proprietatea statului sunt acele suprafete intrate în patrimoniul sau în conformitate cu prevederile legale existente până la data de 1 ianuarie 1990 și înregistrate ca atare în sistemul de evidenta al cadastrului funciar general și în amenajamentele silvice.

(2) Terenurile proprietate de stat, administrate de institutele și statiunile de cercetari stiintifice, agricole și silvice, destinate cercetării și producerii de seminte și material saditor din categorii biologice superioare și a animalelor de rasa, precum și din administrarea Institutului pentru Testarea și Inregistrarea Soiurilor de Plante de Cultura și a centrelor sale teritoriale apartin domeniului public și rămân în administrarea acestora. În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi*), Guvernul, la propunerea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*), va

delimita suprafețele de teren strict necesare cercetării și producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și animalelor de rasă și pe cele destinate producției, din administrarea institutelor și stațiilor de cercetare și producție agricolă.

(3) Dispozițiile alin. (2) se aplică și terenurilor proprietate de stat folosite, la data prezentei legi, de unitățile de învățământ cu profil agricol sau silvic și care trec în administrarea acestora.

*) [Legea nr. 169/1997](#) a intrat în vigoare la data de 4 noiembrie 1997.

Notă CTCE

*) NOTĂ C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Articolul 36

(1) Terenurile aflate în proprietatea statului, situate în intravilanul localităților și care sunt în administrarea primăriilor, la data prezentei legi, trec în proprietatea comunelor, orașelor sau a municipiilor, urmând regimul juridic al terenurilor prevăzute la art. 26.

(2) Terenurile proprietate de stat, situate în intravilanul localităților, atribuite, potrivit legii, în folosință vesnică sau în folosință pe durata existenței construcției, în vederea construirii de locuințe proprietate personală sau cu ocazia cumpărării de la stat a unor asemenea locuințe, trec, la cererea proprietarilor actuali ai locuințelor, în proprietatea acestora, integral sau, după caz, proporțional cu cota deținută din construcție.

(3) Terenurile atribuite în folosință pe durata existenței construcțiilor dobânditorilor acestora, ca efect al preluării terenurilor aferente construcțiilor, în condițiile dispozițiilor [art. 30 din Legea nr. 58/1974](#)*) cu privire la sistematizarea teritoriului și localităților urbane și rurale, trec în proprietatea actualilor titulari ai dreptului de folosință a terenului, proprietari ai locuințelor.

(4) Dispozițiile art. 23 rămân aplicabile.

(5) Terenurile fără construcții, neafectate de lucrări de investiții aprobate, potrivit legii, din intravilanul localităților, aflate în administrarea consiliilor locale, considerate proprietate de stat prin aplicarea dispozițiilor [Decretului nr. 712 /1966](#) și a altor acte normative speciale, se restituie fostilor proprietari sau moștenitorilor acestora, după caz, la cerere**).

(5¹) Cererile de restituire prevăzute la alin. (5), împreună cu copiile de pe actele de proprietate, se depun la primăria localității sau, după caz, la primăriile localităților în raza cărora se afla situat terenul, personal sau prin poșta, cu confirmare de primire, până la data de 1 noiembrie 2001, sub sancțiunea decaderii din termen.

Alin. (5¹) al [art. 36](#) a fost introdus de articolul unic din [LEGEA nr. 545 din 17 octombrie 2001](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 659 din 19 octombrie 2001.

(6) Atribuirea în proprietate a terenurilor prevăzute de alin. (2)-(5) se va face, prin ordinul prefectului, la propunerea primăriilor, făcută pe baza verificării situației juridice a terenurilor.

Notă CTCE

*) [Legea nr. 58/1974](#) a fost abrogată de [DECRET-LEGE nr. 1 din 26 decembrie 1989](#) publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 4 din 27 decembrie 1989.

Notă CTCE

**) NOTĂ C.T.C.E. S.A. PIATRA-NEAMȚ:

Potrivit [art. 43 din LEGEA nr. 165 din 16 mai 2013](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 278 din 17 mai 2013, cererile depuse în temeiul [art. 36 alin. \(5\) din Legea nr. 18/1991](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al [art. 34 din Legea nr. 1/2000](#), cu modificările și completările ulterioare, care vizează teren cu categoria de curți-construcții, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se transmit comisiilor constituite pe lângă autoritățile publice locale pentru aplicarea Legii nr. 10/2001, în vederea soluționării.

Articolul 37

(1) Persoanele ale caror terenuri agricole au fost trecute în proprietate de stat, ca efect al unor legi speciale, altele decât cele de exproprierie, și care se afla în administrarea unităților agricole de stat devin, la cerere, actionari la societățile comerciale înființate, în baza [Legii nr. 15/1990](#), din actualele unități agricole de stat. De aceleași prevederi beneficiază și moștenitorii acestor persoane.

(2) Cererea se depune, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, la primăria în a cărei rază teritorială este situat terenul.

(3) Numărul de acțiuni primite va fi proporțional cu suprafața de teren în echivalent arabil, trecută în patrimoniul statului, fără a putea depăși însă valoarea a 10 ha teren de familie, în echivalent arabil.

(4) Nu beneficiază de dispozițiile acestui articol persoanele ale caror terenuri au fost confiscate ca efect al unor condamnări penale, cu excepția persoanelor precizate în [Decretul-lege nr. 118 din 30 martie 1990](#)*) privind

acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurata cu incepere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în strainatate ori constituite în prizonieri, cu modificările ulterioare.

Notă CTCE

*) [Decretul-lege nr. 118 din 30 martie 1990](#) a avut o serie de republicari succesive, în urmatoarele Monitoare Oficiale:

- MONITORUL OFICIAL nr. 198 din 28 septembrie 1991;
- MONITORUL OFICIAL nr. 175 din 23 iulie 1993;
- MONITORUL OFICIAL nr. 310 din 7 noiembrie 1994;
- MONITORUL OFICIAL nr. 209 din 3 septembrie 1996;
- MONITORUL OFICIAL nr. 118 din 18 martie 1998;

Articolul 38

(1) Persoanele fizice cărora li s-a stabilit calitatea de acționar în temeiul art. 37, persoanele cărora li s-au stabilit drepturi la institutele și stațiunile de cercetare agricole și la regiile autonome cu profil agricol, potrivit [Legii nr. 46 /1992](#), precum și persoanele care au calitatea de locatori, potrivit [art. 25 din Legea arendarii nr. 16/1994](#), pot cere reconstituirea dreptului de proprietate și pentru diferența de peste 10 ha de familie, până la limita suprafeței prevăzute la [art. 3 lit. h\) din Legea nr. 187/1945](#), indiferent dacă reconstituirea urmează să se facă în mai multe localități sau de la autori diferiți, în termenul, cu procedura și în condițiile prevăzute la art. 9 din prezenta lege.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1), cărora li s-a stabilit dreptul în acțiuni, în limita suprafeței de până la 10 ha în echivalent arabil, pot face cerere, în cazul în care prin aplicarea coeficientului de echivalare, prevăzut în regulamentul aprobat de [Hotărârea Guvernului nr. 131/1991*](#), suprafața de teren putea depăși, ca echivalenta, 10 ha teren arabil, în termenul, cu procedura și în condițiile prevăzute la art. 9 alin. (3)-(9).

Notă CTCE

*) [Hotărârea Guvernului nr. 131/1991](#) a fost abrogată de [HOTĂRÂREA nr. 1.172 din 21 noiembrie 2001](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 829 din 21 decembrie 2001. [HOTĂRÂREA nr. 1.172 din 21 noiembrie 2001](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 829 din 21 decembrie 2001 a fost abrogată de [HOTĂRÂREA nr. 890 din 4 august 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 732 din 11 august 2005.

Articolul 39

Persoanele fizice ale caror terenuri agricole au fost trecute în proprietatea statului prin efectul [Decretului nr. 83/1949](#), precum și al oricăror alte acte normative de expropriere, sau mostenitorii acestora pot cere reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafața de teren trecută în proprietatea statului, până la limita suprafeței prevăzute la [art. 3 lit. h\) din Legea nr. 187/1945](#), de familie, indiferent dacă reconstituirea urmează să se facă în mai multe localități sau de la autori diferiți, în termenul, cu procedura și în condițiile prevăzute la art. 9.

Articolul 40

(1) După expirarea termenului de 90 de zile, în cazurile prevăzute la art. 38 și 39, primarul va întocmi situația privind terenurile agricole solicitate de categoriile de persoane prevăzute și balanța fondului funciar pe localitate și pe fiecare societate comercială și institut sau stațiune de cercetare și producție agricolă ori regie autonomă cu profil agricol, din raza teritorială a localității.

(2) Dispozițiile art. 9 alin. (9) rămân aplicabile.

Articolul 41

(1) Terenurile agricole fără construcții, instalații, amenajări de interes public, intrate în proprietatea statului și aflate în administrarea primăriilor la data prezentei legi, se vor restitui foștilor proprietari sau mostenitorilor acestora, fără a se putea depăși suprafața de 10 ha de familie, în echivalent arabil.

(2) Restituirea terenurilor se face, la cerere, în condițiile art. 11, prin ordinul prefectului, la propunerea primăriei.

(3) Prevederile art. 37 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 42

(1) În localitățile cu deficit de teren, în care terenurile foștilor proprietari se afla în proprietatea statului și aceștia nu optează pentru acțiuni în condițiile art. 37 și nu li se pot atribui lor sau mostenitorilor suprafața minimă prevăzută de prezenta lege, comisiile județene vor hotărî atribuirea unei suprafețe de 5.000 mp de familie, în echivalent arabil, la cerere, din terenurile proprietatea statului.

(2) Pentru diferența de teren până la care sunt îndreptățiți foștii proprietari sau mostenitorii lor, potrivit prezentei legi, se aplică corespunzător prevederile art. 37.

(3) Nu pot fi atribuite suprafețele de teren pe care s-au efectuat investiții, altele decât îmbunătățiri funciare.

(4) Plantațiile de vii sau pomi pot fi afectate în astfel de cazuri numai în situația în care nu există terenuri din alta categorie de folosință, pentru a fi atribuite în proprietate.

Articolul 43

(1) În zona montana - defavorizată de factori naturali cum sunt: clima, altitudinea, panta, izolarea - se poate atribui în proprietate, la cerere, o suprafață de teren de până la 10 ha în echivalent arabil familiilor tinere de țărani care provin din mediul agricol montan, au priceperea necesară și se obliga în scris să-și creeze gospodarii, să se ocupe de creșterea animalelor și să exploateze rațional pământul în acest scop.

(2) Terenurile prevăzute la alineatul precedent se atribuie din domeniul privat al comunei, orașului sau al municipiului, după caz.

(3) Atribuirea în proprietate a terenurilor se face prin ordinul prefectului la propunerea primariilor.

Articolul 44

(1) Terenurile provenite din fostele izlazuri comunale, transmise unităților de stat și care, în prezent, sunt folosite ca pasuni, fanete și arabil, vor fi restituite în proprietatea comunelor, orașelor și a municipiilor, după caz, și în administrarea primariilor, pentru a fi folosite ca pasuni comunale și pentru producerea de furaje sau seminte de culturi furajere. Fac excepție suprafețele ocupate cu vii, pomi, seminceri furajeri, helesteie, lacuri sau cele destinate producerii de legume, fructe ori altă materie primă pentru fabricile de conserve, orezării și câmpuri experimentale, destinate cercetării agricole, ce vor fi compensate în suprafața egală cu teren de aceeași calitate de către societățile comerciale pe acțiuni, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi*).

(2) Nerespectarea dispozițiilor alineatului precedent duce la trecerea de drept în proprietatea comunelor, orașelor sau municipiilor, după caz, a acestor terenuri.

*) [Legea nr. 169/1997](#) a intrat în vigoare la data de 4 noiembrie 1997.

Articolul 45

(1) Persoanele fizice sau, după caz, mostenitorii acestora, ale caror terenuri cu vegetație forestieră, păduri, zăvoaie, tufarisuri, pajiști împadurite au trecut în proprietatea statului prin efectul unor acte normative speciale, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate și pentru diferența de peste 1 ha, dar nu mai mult de 30 ha, de familie.

Alin. (1) al art. 45 a fost modificat de pct. 4 al [art. 20 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 34 din 23 aprilie 2013](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 13 mai 2013, prin înlocuirea unei sintagme.

(2) Dacă pe suprafețele de teren ce urmează a fi atribuite în condițiile alineatului precedent se afla construcții sau amenajări forestiere, ori sunt în curs de execuție sau în faza de proiectare, sau terenurile sunt defrisate, se vor atribui alte suprafețe de teren, cu respectarea aceluiași condiții, în imediată apropiere.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1) vor formula cererile în termenul, cu procedura și în condițiile prevăzute la art. 9 alin. (3)-(9).

(4) Terenurile prevăzute la alin. (1), precum și la art. 46 și 47 vor fi gospodărite și exploatate în regim silvic, potrivit legii. Regimul silvic pentru pădurile proprietate privată se va elabora și se va aproba în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi*), prin grija Ministerului Mediului și Pădurilor. Punerea în posesie a pădurilor, zăvoaielor, tufarisurilor, a pajiști împadurite se va face numai după stabilirea regimului silvic al acestora.

Alin. (4) al art. 45 a fost modificat de pct. 4 al [art. 20 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 34 din 23 aprilie 2013](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 13 mai 2013, prin înlocuirea unei sintagme.

*) [Legea nr. 169/1997](#) a intrat în vigoare la data de 4 noiembrie 1997.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [HOTĂRÂREA nr. 1.635 din 29 decembrie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 22 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Articolul 46

(1) Fostii composesori sau, după caz, mostenitorii acestora pot cere reconstituirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor prevăzute la art. 45, pe baza actelor care le atestă această calitate și în limitele suprafețelor prevăzute în acele acte.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul terenurilor exploatate în devalmasie de către fostii moșneni sau razeși, în cadrul obștilor nedivizate.

(3) Dispozițiile art. 45 alin. (2) rămân aplicabile.

(4) În cazurile în care terenurile care au aparținut composesoratelor și obștilor sunt situate pe raza teritorială a mai multor localități, cererea se face la fiecare dintre ele, pentru suprafața situată pe raza acestora.

(5) Persoanele prevăzute la alin. (1) vor formula cererile în termenul, cu procedura și în condițiile prevăzute la art. 9 alin. (3)-(9).

Articolul 47

(1) Consiliile parohiale sau organele reprezentative ale schiturilor și manastirilor, precum și ale instituțiilor de învățământ, pot cere restituirea terenurilor cu vegetație forestieră, păduri, zăvoaie, tufarisuri, pajiști împadurite, care le-au aparținut în proprietate, în limita suprafețelor pe care le-au avut în proprietate, dar nu mai mult de 30 ha, indiferent dacă sunt situate pe raza mai multor localități.

Alin. (1) al art. 47 a fost modificat de pct. 4 al art. 20 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 34 din 23 aprilie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 13 mai 2013, prin înlocuirea unei sintagme.

(2) Cererile împreună cu actele doveditoare de proprietate se fac în termenul, cu procedura și în condițiile prevăzute la art. 9 alin. (3)-(9).

(3) Consiliile locale ale comunelor, orașelor și municipiilor pot cere restituirea în proprietate privată a terenurilor cu vegetație forestieră, păduri, zăvoaie, tufarisuri, pajiști împadurite, în baza actelor care le atestă această calitate, cu procedura și în condițiile prevăzute la art. 9 alin. (3)-(9).

Alin. (3) al art. 47 a fost modificat de pct. 4 al art. 20 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 34 din 23 aprilie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 13 mai 2013, prin înlocuirea unei sintagme.

(4) Dispozițiile art. 45 alin. (2) rămân aplicabile.

Articolul 48

Cetățenii români cu domiciliul în străinătate, precum și foștii cetățeni români care și-au redobândit cetățenia română, indiferent dacă și-au stabilit sau nu domiciliul în țară, pot face cerere de reconstituire a dreptului de proprietate pentru suprafețele de terenuri agricole sau terenuri cu destinație forestieră, prevăzute la art. 45, care le-au aparținut în proprietate, dar numai până la limita prevăzută la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945, de familie, pentru terenurile agricole, și nu mai mult de 30 ha de familie, pentru terenurile cu destinație forestieră, în termenul, cu procedura și în condițiile prevăzute la art. 9 alin. (3)-(9).

Articolul 49

(1) Persoanele cărora li s-au constituit drepturi de proprietate asupra terenurilor agricole sunt obligate să respecte întocmai condițiile prevăzute la art. 19, 21 și 43, în legătură cu stabilirea domiciliului și întemeierea de noi gospodării.

(2) Nerespectarea acestor condiții atrage pierderea dreptului de proprietate asupra terenului și a construcțiilor de orice fel realizate pe acesta. Pentru teren nu se vor acorda despăgubiri, iar pentru construcții, proprietarul va primi o despăgubire egală cu valoarea reală a acestora.

(3) Organul împuternicit să constate situațiile prevăzute la alin. (2) este prefectul, care, prin ordin, atestă pierderea dreptului de proprietate și trecerea acestuia, după caz, în proprietatea privată a comunei, a orașului sau a municipiului în a cărei rază teritorială este situat terenul.

Articolul 50

Delimitarea teritorială a noilor proprietăți, rezultate din aplicarea prezentei legi, porneste de la actuala organizare a teritoriului și se face pe baza unor proiecte de parcelare întocmite de către organele de specialitate.

Capitolul IV

Dispoziții procedurale

Dispoziții procedurale

Articolul 51

(1) Comisia județeană este competentă să soluționeze contestațiile și să valideze ori să invalideze măsurile stabilite de comisiile locale.

(2) În cazul existenței unei suprapunerii totale sau parțiale ca urmare a emiterii a două sau mai multe titluri de proprietate pe aceleași amplasamente, comisia județeană este competentă să dispună anularea totală sau parțială a titlurilor emise ulterior primului titlu.

Alin. (2) al art. 51 a fost introdus de art. 47 din LEGEA nr. 165 din 16 mai 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 278 din 17 mai 2013.

(3) Comisia județeană va dispune emiterea unui nou titlu în locul celui anulat sau, după caz, va propune acordarea de măsuri compensatorii potrivit legii privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate abuziv în perioada regimului comunist în România.

Alin. (3) al art. 51 a fost introdus de [art. 47 din LEGEA nr. 165 din 16 mai 2013](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 278 din 17 mai 2013.

(4) Dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile.

Alin. (4) al art. 51 a fost introdus de [art. 47 din LEGEA nr. 165 din 16 mai 2013](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 278 din 17 mai 2013.

Articolul 52

(1) În sensul prezentei legi, comisia locala este autoritate publică cu activitate administrativă, iar comisia județeană este autoritate publică cu autoritate administrativ-jurisdicțională.

(2) Comisia județeană și cea locală au, în limitele competenței lor și prin derogare de la dispozițiile Codului de procedură civilă, calitate procesuală pasivă și, când este cazul, activă, fiind reprezentate legal prin prefect, respectiv primar sau, pe baza unui mandat convențional, de către unul dintre membri, nefiind obligatorie asistarea prin avocat.

(3) Prevederile art. 274 din Codul de procedură civilă sunt aplicabile.

Alin. (3) al art. 52 a fost introdus de pct. 10 al [art. I din Titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

Articolul 53

(1) Hotărârile comisiei județene asupra contestațiilor persoanelor care au cerut reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate privată asupra terenului, conform dispozițiilor cuprinse în cap. II, și cele asupra măsurilor stabilite de comisiile locale se comunică celor interesați prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(2) Împotriva hotărârii comisiei județene se poate face plângere la judecătoria în a cărei rază teritorială este situat terenul, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Articolul 54

(1) Dispozițiile art. 53 alin. (1) se aplică și în cazul în care plângerea este îndreptată împotriva ordinului prefectului sau oricărui act administrativ al unui organ administrativ care a refuzat atribuirea terenului sau propunerile de atribuire a terenului, în condițiile prevăzute în cap. III.

(2) Dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile.

Articolul 55

(1) Poate face obiectul plângerii modificarea sau anularea propriei hotărâri de către comisie.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul în care comisia județeană a emis, după încheierea procedurii de definitivare a activității sale, acte administrative contrare propriei hotărâri, dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile.

Articolul 56

Plângerea prevăzută la art. 53 poate fi îndreptată și împotriva măsurilor de punere în aplicare a art. 37, cu privire la stabilirea dreptului de a primi acțiuni în unitățile agricole de stat, reorganizate în societăți comerciale conform [Legii nr. 15/1990](#), dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile.

Articolul 57

Plângerea formulată potrivit art. 53 - 56 suspendă executarea.

Articolul 58

Instanța soluționează cauza potrivit regulilor prevăzute în Codul de procedură civilă și în [Legea nr. 92/1992*](#)) pentru organizarea judecătorească. Pe baza hotărârii judecătorești definitive, comisia județeană, care a emis titlul de proprietate, îl va modifica, îl va înlocui sau îl va desființa.

*) [Legea nr. 92/1992](#) a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 30 septembrie 1997.

Articolul 59

Sentința civilă pronunțată de instanța menționată la art. 58 este supusă cailor de atac prevăzute în Codul de procedură civilă, cu respectarea dispozițiilor legale în materie.

Articolul 59^{^1}

(1) Îndreptarea erorilor materiale înscrise în titlurile de proprietate care sunt produse din cauza erorilor de scriere se efectuează de oficiul de cadastru și publicitate imobiliară.

(2) Rectificarea titlurilor de proprietate se poate face de oficiul de cadastru și publicitate imobiliară, în temeiul hotărârii comisiei județene.

(3) Procedura de îndreptare a erorilor materiale și de rectificare a titlurilor de proprietate va fi aprobată prin ordin cu caracter normativ al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

Art. 59¹ a fost introdus de pct. 1 al [art. 9² din ORDONANȚA DE URGENȚA nr. 81 din 28 septembrie 2011](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 704 din 5 octombrie 2011, aprobată prin [LEGEA nr. 219 din 19 noiembrie 2012](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 789 din 23 noiembrie 2012.

Articolul 60

Abrogat

Articolul 61

Dispozițiile art. 60 se aplică și în cazul încălcării dreptului de proprietate publică sau privată al statului ori, după caz, al unităților administrativ-teritoriale.

Articolul 62

Persoanelor prevăzute la art. 60 și art. 61 nu le sunt opozabile hotărârile date de comisiile județene.

Articolul 63

În toate cazurile în care legea prevede nulitatea unor operațiuni sau acte juridice, litigiul se judeca potrivit dreptului comun și nu conform procedurii speciale prevăzute în prezentul capitol.

Articolul 64

(1) În cazul în care comisia locală refuza înmânarea titlului de proprietate emis de comisia județeană sau punerea efectivă în posesie, persoana nemulțumită poate face plângere la instanța în a cărei rază teritorială este situat terenul.

(2) Dacă instanța admite plângerea, primarul va fi obligat să execute de îndată înmânarea titlului de proprietate sau, după caz, punerea efectivă în posesie, sub sancțiunea plății de penalități în condițiile prevăzute la art. 894 din Codul de procedură civilă.

Alin. (2) al art. 64 a fost modificat de pct. 2 al [art. 19 din LEGEA nr. 76 din 24 mai 2012](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 365 din 30 mai 2012.

(3) Dispozițiile art. 53 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 65

Litigiile în curs se vor judeca în continuare de către instanțele sesizate, indiferent de faza procesuala în care se afla, potrivit regulilor procedurale aplicabile la data sesizării, ținând însă seama, când este cazul, și de dispozițiile prezentei legi.

Titlul Cap. V a fost abrogat de alin. (2) al [art. 19 din LEGEA nr. 54 din 2 martie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 102 din 4 martie 1998.

Articolul 66

Abrogat

Art. 66 a fost abrogat de alin. (2) al [art. 19 din LEGEA nr. 54 din 2 martie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 102 din 4 martie 1998.

Articolul 67

Abrogat

Art. 67 a fost abrogat de alin. (2) al [art. 19 din LEGEA nr. 54 din 2 martie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 102 din 4 martie 1998.

Articolul 68

Abrogat

Art. 68 a fost abrogat de alin. (2) al [art. 19 din LEGEA nr. 54 din 2 martie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 102 din 4 martie 1998.

Articolul 69

Abrogat

Art. 69 a fost abrogat de alin. (2) al [art. 19 din LEGEA nr. 54 din 2 martie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 102 din 4 martie 1998.

Articolul 70

Abrogat

Art. 70 a fost abrogat de alin. (2) al [art. 19 din LEGEA nr. 54 din 2 martie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 102 din 4 martie 1998.

Articolul 71

Abrogat

Art. 71 a fost abrogat de alin. (2) al [art. 19 din LEGEA nr. 54 din 2 martie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 102 din 4 martie 1998.

Articolul 72

Abrogat

Art. 72 a fost abrogat de alin. (2) al [art. 19 din LEGEA nr. 54 din 2 martie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 102 din 4 martie 1998.

Articolul 73

Abrogat

Art. 73 a fost abrogat de alin. (2) al [art. 19 din LEGEA nr. 54 din 2 martie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 102 din 4 martie 1998.

Capitolul VI

Folosirea terenului pentru producția agricolă și silvica

Folosirea terenului pentru producția agricolă și silvica

Articolul 74

Toți detinatorii de terenuri agricole sunt obligati să asigure cultivarea acestora și protecția solului.

Articolul 75

(1) Proprietarii de terenuri care nu își îndeplinesc obligațiile prevăzute la art. 74 vor fi somați în scris de către primăriile comunale, orașenești sau municipale, după caz, să execute aceste obligații.

(2) Persoanele care nu dau curs somației și nu execută obligațiile în termenul stabilit de primar, din motive imputabile lor, vor fi sancționate, anual, cu plata unei sume de la 50.000 lei la 100.000 lei/ha, în raport cu categoria de folosință a terenului.

(3) Obligarea la plata sumei se face prin dispoziția*) motivată a primarului și sumele se fac venit la bugetul local.

) Potrivit [art. 48 alin. \(1\) din Legea nr. 69/1991](#), republicată, primarul emite dispoziții).

*) [Legea nr. 69/1991](#) a fost abrogată de [LEGEA nr. 215 din 23 aprilie 2001](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 204 din 23 aprilie 2001.

Articolul 76**)

(1) Toți detinatorii de terenuri atribuite în folosință în condițiile prezentei legi, care nu își îndeplinesc obligațiile prevăzute la art. 74, vor fi somați în condițiile art. 75 alin. (1).

(2) Cei care nu dau curs somației pierd dreptul de folosință asupra terenului la sfârșitul anului în curs.

**) Prevederile alin. (3) al art. 76 au fost abrogate implicit prin prevederile alin. (2) ale aceluiași articol.

Articolul 77

Schimbarea categoriei de folosință a terenurilor arabile ale persoanelor juridice, în alte categorii de folosință agricolă, se poate face cu avizul organelor agricole de specialitate județene, numai în următoarele cazuri:

a) terenurile arabile situate în zonele de deal, ce constituie enclave din masivele de vii și livezi, din podgoriile și bazinele pomicole consacrate, stabilite de organele de specialitate ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*), pot fi transformate în plantații viticole și pomicole;

b) terenurile arabile din zonele de ses, necesare completării masivelor viticole destinate pentru struguri de masă și stafide și bazinele pomicole destinate culturii piersicului și caisului, stabilite de organele de specialitate ale Ministerului Agriculturii și Alimentației, pot fi transformate în plantații viticole și pomicole;

c) terenurile arabile cu soluri nisipoase pot fi amenajate și transformate în plantații viticole și pomicole;

d) terenurile înregistrate la arabil, situate în zonele de deal și munte pe pante nemecanizabile, afectate de eroziune de suprafață și adâncime, de alunecări active sau semistabilizate, care nu mai pot fi ameliorate și menținute la această folosință, se pot amenaja și transforma în pășuni;

Lit. d) a art. 77 a fost modificată de pct. 4 al [art. 20 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 34 din 23 aprilie 2013](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 13 mai 2013, prin înlocuirea unei sintagme.

e) terenurile arabile situate în albiile raurilor și a Dunării, care nu pot fi folosite rentabil pentru alte destinații agricole, pot fi amenajate în bazine piscicole.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Articolul 78

(1) Schimbarea categoriei de folosință a terenurilor arabile, altele decât cele prevăzute la art. 77, vii și livezi, deținute de persoane juridice în care statul deține majoritatea acțiunilor, se va aproba de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Alin. (1) a fost modificat de pct. 1 al art. 20 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 34 din 23 aprilie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 13 mai 2013.

(1¹) Schimbarea categoriei de folosință în alte categorii de folosință a pajiștilor, înregistrate ca atare la data de 1 ianuarie 2007, așa cum este prevăzut în primul paragraf al alin. (2) al art. 6 din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1.290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.782/2003, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 30 din 31 ianuarie 2009, în Registrul agricol, este interzisă.

Alin. (1¹) a fost introdus de pct. 2 al art. 20 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 34 din 23 aprilie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 13 mai 2013.

(1²) Fac excepție de la prevederile alin. (1¹) terenurile ocupate de pajiști care, prin degradare sau poluare, și-au pierdut total ori parțial capacitatea de producție, terenuri pe care se vor executa lucrări de ameliorare și amenajare, potrivit reglementărilor legale în vigoare.

Alin. (1²) a fost introdus de pct. 2 al art. 20 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 34 din 23 aprilie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 13 mai 2013.

(1³) Actele administrative sau juridice emise ori încheiate cu nerespectarea prevederilor alin. (1¹) sunt lovite de nulitate absolută.

Alin. (1³) a fost introdus de pct. 2 al art. 20 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 34 din 23 aprilie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 13 mai 2013.

(2) Persoanele fizice care au schimbat categoria de folosință a terenurilor agricole pe care le dețin în proprietate sunt obligate să comunice, în termen de 30 de zile de la data la care a avut loc această operațiune, modificarea intervenită oficiului de cadastru agricol și organizarea teritoriului agricol, județean sau al municipiului București, care are obligația să o înregistreze.

(3) Schimbarea categoriei de folosință silvica - paduri, rachitarii, culturi de arbusti, deținute de persoane juridice - se aproba de Ministerul Mediului și Pădurilor*).

(4) Schimbarea folosinței terenurilor agricole ce constituie zone de protecție a monumentelor se face cu acordul Comisiei naționale a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Prin HOTĂRÂREA nr. 1.635 din 29 decembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 22 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Articolul 79

(1) Protecția și ameliorarea solului se realizează prin lucrări de prevenire și de combatere a proceselor de degradare și poluare a solului provocate de fenomene naturale sau cauzate de activități economice și sociale.

(2) Lucrările necesare pentru protecția și ameliorarea solului se stabilesc pe bază de studii și proiecte, întocmite la cerere de organele de cercetare și proiectare de specialitate, în corelare cu cele de amenajare și organizare a teritoriului, și se execută de către detinatorii terenurilor sau prin grija acestora, de către unități specializate în execuția unor asemenea lucrări.

(3) Statul sprijină realizarea lucrărilor de protecție și ameliorare a solului, suportând parțial sau total cheltuielile în limita alocatiei bugetare aprobate, pe baza notelor de fundamentare elaborate de unitățile de cercetare și proiectare, înscrise de organele agricole de specialitate județene și aprobate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*).

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Articolul 80

Pentru realizarea coordonată a lucrărilor de interes comun, potrivit cu nevoile agriculturii, silviculturii, gospodăririi apelor, cailor de comunicație, asezărilor omenești sau altor obiective economice și sociale, documentațiile tehnico-economice și ecologice se vor elabora în comun de părțile interesate. Prin documentații se vor stabili contribuția părților interesate și ordinea de execuție a lucrărilor.

Articolul 81

Lucrările de regularizare a scurgerii apelor pe versanți și de corectare a torentilor, care servesc la apărarea și conservarea lucrărilor de irigații, îndiguiri, desecări, a lacurilor de acumulare ori a altor lucrări hidrotehnice, cai de comunicații, obiective economice și sociale, se vor executa concomitent cu lucrările de bază.

Articolul 82

(1) Terenurile care prin degradare și poluare și-au pierdut, total sau parțial, capacitatea de producție pentru culturi agricole sau silvice vor fi constituite în perimetre de ameliorare.

(2) Grupele de terenuri care intră în perimetrele de ameliorare se stabilesc de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) și de Ministerul Mediului și Pădurilor*), la propunerile ce au la bază situațiile înaintate de comune, orașe și municipii.

(3) Delimitarea perimetrelor de ameliorare se face de către o comisie de specialiști, al cărei regulament de organizare și funcționare se aproba de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) și de Ministerul Mediului și Pădurilor*).

(4) Documentațiile întocmite se avizează de organele județene agricole și silvice și de protecția mediului și se înaintează la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) care, împreună cu ministerele și departamentele interesate, vor stabili programele de proiectare, finanțare și execuție.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Prin [HOTĂRÂREA nr. 1.635 din 29 decembrie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 22 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Articolul 83

(1) Detinatorii sunt obligați să pună la dispoziție terenurile din perimetrul de ameliorare în vederea aplicării măsurilor și lucrărilor prevăzute în proiectul de ameliorare, păstrând dreptul de proprietate.

(2) Includerea de către primărie a unui anumit teren în categoria menționată la alin. (1) se poate face cu acordul proprietarului. Dacă proprietarul nu este de acord, primăria face propuneri motivate prefecturii, care va decide.

(3) Dacă prefectul decide includerea terenului prevăzut la alin. (2) în perimetrul de ameliorare, consiliul local este obligat să-i atribuie în folosință, titularului terenului în cauză, o suprafață de teren corespunzătoare, pe toată durata realizării lucrărilor de ameliorare.

(4) În cazul în care statul nu dispune în localitatea respectivă de un alt teren asemănător pentru rezolvarea situației menționate la alin. (1), iar proprietarul nu este de acord să primească un alt teren la distanță mai mare, se va aplica procedura de expropriere pentru cauză de utilitate publică, prevăzută de [Legea nr. 33/1994](#).

Articolul 84

În interesul lucrărilor de corectare a torentilor și de gospodărire a apelor, statul poate face schimburi echivalente de terenuri cu proprietarii din perimetru, când pe terenul acestora urmează a se executa lucrări de amenajare cu caracter permanent. Schimbul se face numai cu acordul proprietarilor, prin act autentic, înregistrat în documentele de cadastru funciar.

Articolul 85

Terenurile degradate și poluate, incluse în perimetrul de ameliorare, sunt scutite de taxe și impozite către stat, județ sau comuna, pe timpul cât durează ameliorarea lor.

Articolul 86

(1) Execuția în teren a lucrărilor de amenajare și punere în valoare a terenurilor degradate din perimetrele de ameliorare se face de unități specializate, în funcție de specificul lucrărilor.

(2) Lucrările ce se execută pentru consolidarea terenului, ca: terasări, modelări, nivelări, fixări de soluri, înierbări, împăduriri, corectări de torenți și împrejurări, drumuri, poduri, podete, cu caracter permanent, se realizează pe cheltuiala statului, conform proiectului de ameliorare.

Articolul 87

(1) Deținătorilor de terenuri degradate, chiar dacă nu sunt cuprinse într-un perimetru de ameliorare, care, în mod individual sau asociați, vor să facă din proprie inițiativă înierbări, împaduriri, corectare a reacției solului sau alte lucrări de ameliorare pe terenurile lor, statul le va pune la dispoziție gratuit materialul necesar - samanta de ierburi, puieți, amendamente și asistența tehnică la executarea lucrărilor.

(2) Detinatorii care au primit materiale pentru înierbări, împaduriri și amenajări și nu le-au întrebuințat în vederea scopului pentru care le-au cerut sunt obligați să plătească valoarea lor.

Articolul 88

(1) Fondurile necesare pentru cercetarea, proiectarea și executarea lucrărilor prevăzute în proiectele de amenajare, ameliorare și punere în valoare a terenurilor degradate și poluate, cuprinse în perimetru, se asigură, în funcție de specificul lucrărilor, de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) împreună cu Ministerul Mediului și Pădurilor*) și cu alte ministere interesate, din Fondul de ameliorare a fondului funciar și prin alocările bugetare.

(2) Fondurile necesare pot fi sporite prin participarea comunelor, orașelor, municipiilor și a județelor, prin contribuția în muncă sau în bani a tuturor celor interesați la aceste lucrări, detinatorii terenurilor, locuitorii care trag foloase directe sau indirecte de pe urma acestor ameliorări și instituțiile, societățile comerciale sau regiile autonome ale caror lucrări de artă, drumuri, poduri, cai ferate, construcții și altele asemenea beneficiază de avantajele lucrărilor de amenajare și ameliorare a terenurilor.

(3) În cazul în care se constată că anumite suprafețe au fost scoase din producția agricolă sau silvică prin degradare sau poluare a solului, datorită faptei culpabile a unor persoane fizice sau juridice, proprietarii, primăria sau organul agricol ori silvic pot cere suportarea de către cel vinovat a cheltuielilor necesitate de lucrările de refacere și de ameliorare a solului.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Prin [HOTĂRÂREA nr. 1.635 din 29 decembrie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 22 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Articolul 89

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*), Ministerul Mediului și Pădurilor*) împreună cu Academia de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Sisestii", vor lua măsuri pentru dezvoltarea sistemului național de supraveghere, evaluare, prognoza și avertizare cu privire la starea calității solurilor agricole și silvice, pe baza unui sistem informațional, cu asigurarea de bănci de date, la nivelul țării și al județului, și vor propune măsurile necesare pentru protecția și ameliorarea terenurilor, în scopul menținerii și creșterii capacității de producție.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Prin [HOTĂRÂREA nr. 1.635 din 29 decembrie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 22 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Capitolul VII

Folosirea temporară sau definitivă a terenurilor în alte scopuri decât producția agricolă și silvică

Folosirea temporară sau definitivă a terenurilor în alte scopuri decât producția agricolă și silvică

Articolul 90

Folosirea temporară sau definitivă a unor terenuri agricole și silvice în alte scopuri decât producția agricolă și silvică se face numai în condițiile prevăzute de prezenta lege.

Articolul 91

(1) Amplasarea noilor construcții de orice fel se face în intravilanul localităților.

(2) Prin excepție, unele construcții, care, prin natura lor, pot genera efecte poluante factorilor de mediu, pot fi amplasate în extravilan. În acest caz, amplasamentele se vor stabili pe bază de studii ecologice de impact, prealabile, avizate de organele de specialitate, privind protecția mediului înconjurător.

(3) De asemenea, fac excepție construcțiile care, prin natura lor, nu se pot amplasa în intravilan, precum și adaposturile pentru animale.

Articolul 92

(1) Amplasarea construcțiilor de orice fel pe terenuri agricole din extravilan de clasa I și a II-a de calitate, pe cele amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare, precum și pe cele plantate cu vii și livezi, parcuri naționale, rezervații, monumente, ansambluri arheologice și istorice este interzisă.

(2) Se exceptează de la prevederile alineatului precedent construcțiile care servesc activitățile agricole, cu destinație militară, caile ferate, soselele de importanță deosebită, liniile electrice de înaltă tensiune, forarea și echiparea sondelor, lucrările aferente exploatării titeiului și gazului, conductele magistrale de transport gaze sau petrol, lucrările de gospodărire a apelor și realizarea de surse de apă.

(3) Scoaterea definitivă din circuitul agricol a terenurilor agricole din extravilan, de clasa I și clasa a II-a de calitate, a celor amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare, precum și a celor plantate cu vii și livezi, prin extinderea intravilanului localităților, se face la propunerea consiliilor locale, prin ordin al directorului Direcției Agricole și de Dezvoltare Rurală, cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*).

Alin. (3) al art. 92 a fost modificat de pct. 12 al art. I din titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

(4) Scoaterea definitivă din circuitul agricol și silvic a terenurilor situate în extravilanul localităților se face cu plata, de către persoanele fizice sau juridice solicitante, a taxelor prevăzute în anexele nr. 1 și 2 la prezenta lege. Din aceste taxe se constituie Fondul de ameliorare a fondului funciar, aflat la dispoziția Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) și, respectiv, a Ministerului Mediului și Pădurilor*).

Alin. (5) al art. 92 a fost abrogat de pct. 13 al art. I din titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

(6) Pentru terenurile scoase definitiv din circuitul agricol și silvic pentru construcții care deservește activitățile agricole și silvice, lucrările de îmbunătățiri funciare, regularizarea cursurilor de apă, realizarea de surse de apă potabilă și obiective meteorologice, precum și pentru terenurile agricole sau silvice, în suprafață de până la 500 mp, aflate în proprietatea persoanelor în vârstă de până la 40 de ani și care doresc să își construiască o locuință, nu se datorează taxele prevăzute la alin. (4).

Alin. (6) al art. 92 a fost modificat de articolul unic din LEGEA nr. 340 din 3 decembrie 2007, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 846 din 10 decembrie 2007.

(7) De asemenea, se exceptează de la plata taxelor prevăzute la alin. (4) perimetrele agricole din satele sau catunele demolate, aflate în curs de reconstrucție.

(8) Soldul fondului de ameliorare a fondului funciar constituit potrivit legii, ramas neutilizat la finele anului, se reportează în anul următor și se utilizează cu aceeași destinație.

Alin. (8) al art. 92 a fost introdus de pct. 1 al art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 102 din 27 iunie 2001, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 350 din 29 iunie 2001.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Prin HOTĂRÂREA nr. 1.635 din 29 decembrie 2009, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 22 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Articolul 93

(1) Pentru scoaterea temporară a terenurilor din producția agricolă și silvică, titularul aprobării este obligat să depună o garanție în bani egală cu taxa prevăzută pentru scoaterea definitivă a terenurilor din circuitul agricol sau silvic, într-un cont special al Fondului de ameliorare a fondului funciar.

(2) Pentru taxa prevăzută la art. 92 alin. (4) și pentru garanția prevăzută la alin. (1), depuse în Fondul de ameliorare a fondului funciar, se primește de către titular o dobândă aplicată de societatea bancară pentru perioada de depozit.

(3) După îndeplinirea obligațiilor prevăzute cu privire la redarea terenurilor, la confirmarea organelor județene agricole sau silvice și a proprietarului terenului, titularul va primi garanția depusă și dobânda bancară.

(4) În cazul în care titularul aprobării nu execută lucrările de calitate și la termenele prevăzute în actele aprobatoare, organul agricol sau silvic de specialitate, în baza constatării situației de fapt, dispune să execute lucrările de redare cu cheltuieli din garanția depusă.

(5) Dacă titularul aprobării nu execută lucrările într-un nou termen și la calitatea stabilită de organul agricol sau silvic, întreaga garanție rămâne în Fondul de ameliorare a fondului funciar.

Articolul 94

Folosirea definitivă sau temporară a terenurilor agricole în alte scopuri decât producția agricolă se aproba după cum urmează:

- a) de organele agricole județene, prin oficiul de cadastru agricol și organizarea teritoriului agricol județean sau al municipiului București, pentru terenurile agricole de până la 1 ha. Aprobarea pentru orice extindere a acestei suprafețe de teren se da de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*);
- b) de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*), pentru terenurile agricole în suprafața de până la 100 ha;
- c) de Guvern, pentru terenurile agricole a caror suprafață depășește 100 ha.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Articolul 95

Folosirea definitivă sau folosirea temporară a terenurilor forestiere în alte scopuri decât silvice se aproba de organul silvic județean, până la 1 ha, de Ministerul Mediului și Pădurilor*), pentru terenurile în suprafața de până la 100 ha, și de Guvern, pentru cele ce depășesc această suprafață.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [HOTĂRÂREA nr. 1.635 din 29 decembrie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 22 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Articolul 96

(1) Aprobarea prevăzută la art. 94 și 95 este condiționată de acordul prealabil al deținătorilor de terenuri. De asemenea, pentru obținerea aprobării prevăzute la art. 94 lit. b) și c) și art. 95 este necesar avizul organelor agricole sau silvice județene și al municipiului București, după caz.

(2) Refuzul nejustificat al deținătorului terenului de a-și da acordul prevăzut la alin. (1) va putea fi soluționat de instanța de judecată, hotărârea acestuia înlocuind consimțământul celui în cauză.

Articolul 97

La aprobare de către Guvern se va prezenta în mod obligatoriu și avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*), pentru terenurile agricole și al Ministerului Mediului și Pădurilor*), pentru terenurile forestiere și cu ape și, dacă este cazul, al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național*), pentru ocrotirea monumentelor.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Prin [HOTĂRÂREA nr. 1.635 din 29 decembrie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 22 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Prin [HOTĂRÂREA nr. 90 din 10 februarie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 116 din 22 februarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

Articolul 98

Intravilanul localităților este cel existent la data de 1 ianuarie 1990, evidențiat în cadastrul funciar; el poate fi modificat numai în condițiile legii.

Articolul 99

Terenurile din albiile abandonate ale cursurilor de apă, devenite disponibile în urma lucrărilor de regularizare, vor fi amenajate pentru producția agricolă, piscicolă, sau, după caz, silvică, o dată cu lucrările de bază executate de titularii acestora.

Articolul 100

(1) Titularii obiectivelor de investiții sau de producții amplasate pe terenuri agricole și forestiere sunt obligați să ia măsuri prealabile executării construcției obiectivelor, de decopertare a stratului de sol fertil de pe suprafețele amplasamentelor aprobate, pe care să-l depoziteze și să-l niveleze pe terenuri neproductive sau slab productive, indicate de organele agricole sau silvice, în vederea punerii în valoare sau a ameliorării acestora.

(2) Depozitarea se poate face numai cu acordul proprietarilor terenurilor. Aceștia nu pot fi obligați la nici o plată pentru sporul de valoare astfel obținut și nici nu pot pretinde despăgubiri pentru perioada de nefolosire a terenului.

Articolul 101

(1) Titularii lucrărilor de investiții sau de producție, care dețin terenuri pe care nu le mai folosesc în procesul de producție, cum sunt cele rămase în urma excavării de materii prime - carbune, caolin, argila, pietris - de la sondele abandonate și altele asemenea, sunt obligați să ia măsurile necesare de amenajare și de nivelare, dându-le o folosință agricolă, iar dacă aceasta nu este posibil, o folosință piscicolă sau silvică, în termen de 2 ani de la încheierea procesului de producție.

(2) Beneficiarilor lucrărilor prevăzute la alin. (1) nu li se va aproba scoaterea din producția agricolă sau silvică a altor terenuri, dacă nu s-au conformat dispozițiilor din acest articol.

(3) Execuția acestor lucrări se face de unități specializate ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) și ale Ministerului Mediului și Pădurilor*), din fondurile prevăzute de beneficiari, în condițiile legii.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Prin [HOTĂRÂREA nr. 1.635 din 29 decembrie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 22 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Articolul 102

(1) Liniile de telecomunicații și cele de transport și distribuție a energiei electrice, conductele de transport pentru alimentare cu apă, canalizare, produse petroliere, gaze, precum și alte instalații similare, se vor grupa și amplasa de-a lungul și în imediata apropiere a căilor de comunicații - sosele, cai ferate -, a digurilor, canalelor de irigații și de desecări și a altor limite obligate din teritoriu, în așa fel încât să nu se stănjenească execuția lucrărilor agricole.

(2) Aprobarea ocupării terenurilor în astfel de cazuri se da de către oficiul de cadastru agricol și organizare a teritoriului agricol, județean sau al municipiului București, după caz, indiferent de mărimea suprafeței necesare, pe baza acordului deținătorilor și cu plata despăgubirilor convenite.

(3) Aprobarea în alte condiții decât cele prevăzute la alin. (1) se da de organele prevăzute la art. 94 și 95.

Articolul 103

(1) Ocuparea terenurilor necesare remedierii deranjamentelor în caz de avarii și executarea unor lucrări de întreținere la obiectivele prevăzute la art. 102, care au caracter urgent și care se execută într-o perioadă de până la 30 de zile, se vor face pe baza acordului prealabil al deținătorilor de terenuri sau, în caz de refuz, cu aprobarea prefecturii județului sau a Primăriei Municipiului București.

(2) În toate cazurile, deținătorii de terenuri au dreptul la despăgubire pentru daunele cauzate.

Capitolul VIII

Organizarea și amenajarea teritoriului agricol

Organizarea și amenajarea teritoriului agricol

Articolul 104

Organizarea și amenajarea teritoriului agricol are ca sarcină crearea condițiilor pentru o mai bună folosire a terenurilor în scopul producției agricole și se execută pe bază de studii și proiecte la cererea proprietarilor, rezolvându-se următoarele probleme:

a) corelarea dezvoltării agriculturii din zonă cu celelalte activități economice și sociale, stabilind măsuri care să conducă la creșterea producției agricole și la exploatarea în ansamblu a teritoriului;

b) gruparea prin comasare a terenurilor pe proprietari și destinații în concordanță cu structurile de proprietate și cu formele de cultivare a pământului, rezultate în urma asocierilor, stabilirea perimetrelor fiecărei proprietăți, comasând terenurile dispersate și rectificând hotarele nerational amplasate;

c) elaborarea de studii și proiecte de organizare și amenajare a exploatareilor agricole;

d) stabilirea rețelei drumurilor agricole ca o completare a rețelei de drumuri de interes general, integrate în organizarea și amenajarea de ansamblu a teritoriului, în scopul efectuării transportului producției și accesului mașinilor agricole necesare procesului de producție.

Articolul 105

Studiile și proiectele de organizare și amenajare a teritoriului agricol se elaborează de unitățile de studii, proiectare și cercetare de specialitate, centrale sau județene, și se supun discuției proprietarilor de terenuri din zona interesată. În cazul adoptării lor cu majoritatea de voturi a proprietarilor care dețin 2/3 din suprafața și aprobării de către organele agricole județene, aplicarea măsurilor și lucrărilor prevăzute devin obligatorii pentru toți proprietarii.

Capitolul IX

Sanctiuni

Sanctiuni

Articolul 106

Incalcarea prevederilor prezentei legi atrage raspunderea civila, contraventionala sau penala, după caz.

Articolul 107

Degradarea terenurilor agricole și silvice, a împrejurimilor acestora, distrugerea și degradarea culturilor agricole, a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, a bornelor și semnelor topografice sau geodezice, a monumentelor istorice și ansamblurilor și siturilor arheologice, ori împiedicarea luării măsurilor de conservare a unor astfel de bunuri, precum și înlăturarea acestor măsuri, constituie infracțiuni de distrugere și se pedepsesc potrivit prevederilor Codului penal*).

*) Codul penal a fost republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 16 aprilie 1997.

Articolul 107^{^1}

Schimbarea categoriei de folosință a pajiștilor, așa cum sunt evidențiate la art. 78 alin. (1^{^1}), fără aprobările legale în vigoare, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei și cu sancțiunea complementară constând în desființarea lucrărilor și aducerea terenului în starea inițială pe cheltuiala contravenientului.

Art. 107^{^1} a fost introdus de pct. 3 al art. 20 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 34 din 23 aprilie 2013, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 13 mai 2013.

Articolul 108

Abrogat

Art. 108 a fost abrogat de pct. 14 al art. I din titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

Articolul 109

Abrogat

Art. 109 a fost abrogat de pct. 15 al art. I din titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

Articolul 110

Incalcarea prevederilor art. 9 alin. (5) lit. c) și ale art. 10, prin declararea unor suprafețe de teren mai mici decât suprafețele pe care le dețin sau nedeclararea unei suprafețe de teren, deținute efectiv, constituie infracțiune de fals în declarații și se pedepsește potrivit prevederilor art. 292 din Codul penal.

Articolul 110^{^1}

Constituie contravenții la normele privind reconstituirea dreptului de proprietate următoarele fapte:

- a) fapta persoanei fizice care are calitatea de membru al comisiei locale sau județene de aplicare a prezentei legi de a împiedica în orice mod sau de a întârzia nejustificat reconstituirea sau constituirea, după caz, a dreptului de proprietate ori eliberarea titlului de proprietate către persoanele îndreptățite, precum și eliberarea titlului de proprietate fără îndeplinirea condițiilor legale;
- b) neafisarea datelor menționate în art. 27 alin. (4^{^1}) de către primar în termen de 10 zile de la sfârșitul lunii precedente;
- c) afisarea de către primar a unor date privind reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate, care nu corespund realității.
- d) fapta oricărei persoane fizice care are calitatea de membru al unei comisii de aplicare a prezentei legi de a absenta nemotivat de la oricare sesiune a acesteia;

Litera d) a art. 110^{^1} a fost introdusă de pct. 2 al articolului unic din Titlul VI din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 209 din 22 decembrie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.194 din 30 decembrie 2005.

- e) fapta prezidentului comisiei de a lipsi de la sediul acesteia, în timpul programului de lucru, fără a desemna o persoană în măsură să ofere toate informațiile și documentele necesare controlului efectuat de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților sau prefect ori împuternicitii acestuia;

Litera e) a art. 110^{^1} a fost modificată de pct. 9 al art. I din LEGEA nr. 263 din 27 iunie 2006, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 572 din 3 iulie 2006.

- f) fapta oricărei persoane fizice de a împiedica sau de a limita accesul cetățenilor la informațiile de interes public privind aplicarea legilor fondului funciar;

Litera f) a art. 110^{^1} a fost introdusă de pct. 2 al articolului unic din Titlul VI din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 209 din 22 decembrie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.194 din 30 decembrie 2005.

g) fapta oricarei persoane de a împiedica, prin orice mijloace - inclusiv prin refuzul de a prezenta documentele sau informațiile solicitate - și în orice mod, efectuarea controalelor de către imputernicitii Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, prefect sau imputernicitii acestuia;

Litera g) a art. 110¹ a fost introdusa de pct. 2 al articolului unic din Titlul VI din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 209 din 22 decembrie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.194 din 30 decembrie 2005.

Art. 110¹ a fost introdus de pct. 16 al [art. I din titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

Articolul 110²

Contravențiile prevăzute la art. 110¹ se sancționează astfel:

- a)** cea de la litera a) cu amendă de la 100.000.000 lei la 300.000.000 lei;
- b)** cele de la literele b) și c) cu amendă de la 50.000.000 lei la 100.000.000 lei.
- c)** cea de la lit. d), cu amendă de la 500 lei (RON) la 1.000 lei (RON), pentru fiecare absenta nemotivată;

Litera c) a art. 110² a fost introdusa de pct. 3 al articolului unic din Titlul VI din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 209 din 22 decembrie 2005](#), publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1.194 din 30 decembrie 2005.

- d)** cele de la lit. e) și f), cu amendă de la 2.000 lei (RON) la 10.000 lei (RON);

Litera d) a art. 110² a fost introdusa de pct. 3 al articolului unic din Titlul VI din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 209 din 22 decembrie 2005](#), publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1.194 din 30 decembrie 2005.

- e)** cea de la lit. g), cu amendă de la 50.000 lei (RON) la 100.000 lei (RON).

Litera e) a art. 110² a fost introdusa de pct. 3 al articolului unic din Titlul VI din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 209 din 22 decembrie 2005](#), publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1.194 din 30 decembrie 2005.

Art. 110² a fost introdus de pct. 16 al [art. I din titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

Articolul 110³

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 110¹ și art. 110² se fac de către imputernicitii Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și de către prefect sau imputernicitii acestuia, în cazul membrilor comisiilor locale.

(2) În cazul în care organul de control considera necesar, organele de poliție, jandarmerie sau alți agenți ai forței publice, după caz, sunt obligați să îi acorde concursul pentru obținerea datelor și informațiilor necesare desfășurării activității de control, precum și pentru îndeplinirea oricăror alte activități necesare în acest scop.

Alin. (2) al art. 110³ a fost modificat de pct. 10 al [art. I din LEGEA nr. 263 din 27 iunie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 572 din 3 iulie 2006.

Art. 110³ a fost introdus de pct. 16 al [art. I din titlul IV din LEGEA nr. 247 din 19 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 653 din 22 iulie 2005.

Articolul 111

Constituie contravenții la normele privind evidența, protecția, folosirea și ameliorarea terenurilor agricole sau silvice următoarele fapte, dacă nu sunt savarsite în astfel de condiții, încât, potrivit legii penale, constituie infracțiuni:

- a)** efectuarea de schimburi de terenuri și a schimbării categoriei de folosință a terenurilor de la superioara la inferioara, precum și folosirea definitivă sau temporară a terenurilor agricole și silvice în alte scopuri decât pentru producția agricolă și silvică;
- b)** nedeclararea la organele județene de cadastru funciar de către posesori, în termen de 30 de zile de la aprobare, a schimburilor de terenuri și a schimbării categoriei de folosință a acestora, precum și a datelor cu privire la mărimea suprafețelor și categoria de folosință a acestora;
- c)** neluarea măsurilor de către posesorii de terenuri și de către persoanele autorizate, pentru păstrarea în bune condiții a bornelor geodezice, topografice, a reperelor metalice de nivelment, a piramidelor și balizelor de semnalizare a punctelor geodezice, precum și degradarea și distrugerea lor din culpa;

d) nedecopertarea de către beneficiarii de investiții a stratului fertil de sol, înainte de executarea lucrărilor de amplasare a unor obiective, și nedepozitarea acestui strat pe suprafețele stabilite de organele agricole, precum și neluarea măsurilor de amenajare și nivelare a terenurilor rămase în urma excavării de carbune, caolin, argila, pietris, sonde abandonate și altele asemenea;

e) amplasarea obiectivelor de orice fel, cu excepția celor prevăzute la art. 92, pe terenurile situate în extravilan, fără avizele și aprobările prevăzute de lege;

f) ocuparea și folosirea terenurilor aprobate a fi scoase definitiv sau temporar din producția agricolă, înainte de a fi delimitate, bornate și predate;

g) degradarea terenurilor și culturilor prin depozitarea de materiale ori deseuri de pietris, moloz, nisip, prefabricate, construcții metalice, reziduuri, resturi menajere, gunoaie și altele asemenea;

h) neluarea unor măsuri corespunzătoare de către persoane juridice sau fizice pentru evitarea afectării terenurilor limitrofe prin reziduurile provenite din activitatea de producție și prin scurgeri de orice fel.

Articolul 112

Contravențiile prevăzute la art. 111 se sancționează astfel:

a) cele de la lit. a) - c), cu amendă de la 500.000 lei la 1.000.000 lei;

b) cele de la lit. d) - h), cu amendă de la 1.000.000 lei la 2.000.000 lei.

Articolul 113

Sanctiunile se pot aplica și persoanelor juridice, după cum urmează:

a) cele de la art. 111 lit. a) - c), cu amendă de la 5.000.000 lei la 10.000.000 lei;

b) cele de la lit. d) - h), cu amendă de la 10.000.000 lei la 20.000.000 lei.

Articolul 114

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către specialiștii împuterniciți în acest scop de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și, după caz, de Ministerul Mediului și Pădurilor*), de împuterniciții prefectului și specialiștii împuterniciți de directorul general al direcției generale pentru agricultură și alimentație sau, după caz, de inspectorul șef al inspectoratului silvic județean, precum și de către primar.

(2) Prin actul de constatare se dispune cu privire la suportarea pagubelor de către cei vinovați și, după caz, restabilirea situației anterioare.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin **HOTĂRÂREA nr. 25 din 6 ianuarie 2010**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 23 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Prin **HOTĂRÂREA nr. 1.635 din 29 decembrie 2009**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 22 din 12 ianuarie 2010 s-a dispus organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Articolul 115

În măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la **art. 111 li se aplică dispozițiile Legii nr. 32/1968*)** privind constatarea și sancționarea contravențiilor, cu modificările ulterioare.

Notă CTCE

*) **Legea nr. 32/1968** privind constatarea și sancționarea contravențiilor a fost abrogată de **art. 51 din ORDONANȚA nr. 2 din 12 iulie 2001**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 410 din 25 iulie 2001.

Capitolul X

Dispoziții tranzitorii și finale

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 116

(1) Comisiile comunale, orașenești și municipale, constituite potrivit prevederilor art. 12, vor efectua lucrările și operațiunile stabilite de lege, din competența lor, indiferent dacă se reconstituie sau se constituie dreptul de proprietate ori se restituie terenuri prin ordinul prefectului, înaintând aceste lucrări, după caz, comisiilor județene sau prefectului, în vederea eliberării titlurilor de proprietate, respectiv emiterii ordinului prefectului.

(2) Comisiile prevăzute la alin. (1) vor efectua operațiunile de punere în posesie, întocmind în acest scop procese-verbale pe care le vor înainta comisiilor județene.

(3) În cazurile prevăzute la art. 17, art. 30 alin. (2) și la art. 37, comisiile județene, la propunerea comisiilor comunale, orașenești și municipale, după caz, vor emite hotărâri pentru titularii îndreptățiți, în vederea stabilirii dreptului acestora la acțiuni.

(4) Hotărârea comisiei județene se va transmite persoanelor fizice interesate și societății comerciale în cauză, în termenul prevăzut la alin. (1).

(5) Comisiile comunale, orașenești și municipale își încetează activitatea prin ordinul prefectului, iar comisiile județene și, respectiv, a municipiului București, prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 117

Pe perioada cât funcționează comisiile comunale, orașenești și municipale, precum și comisiile de lichidare, membrii acestora, încadrați cu contract individual de muncă, se considera delegați, iar ceilalți membri ai comisiilor primesc o indemnizație ce se va stabili prin regulamentul de aplicare a legii.

Articolul 118

Personalul de specialitate prevăzut la [art. 8 din Decretul-lege nr. 43/1990](#)*) privind unele măsuri pentru stimularea taranimii și activității economice a unităților agricole cooperatiste și de stat, care și-a desfășurat activitatea în unitățile agricole cooperatiste desființate sau reorganizate în societăți comerciale, beneficiază cu prioritate de dispozițiile art. 19 alin. (1) ori ale art. 21.

*) [Decretul-lege nr. 43/1990](#) a fost abrogat de [LEGEA nr. 158 din 14 mai 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 467 din 25 mai 2004.

Articolul 119

(1) Monumentele istorice, vestigiile și obiectivele arheologice, tezaurele care se vor descoperi la fața solului sau în subsol sunt sub protecția legii.

(2) Proprietarii și detinatorii de terenuri sunt obligați să asigure integritatea acestora, să sesizeze organele de stat și să permită efectuarea lucrărilor de cercetare și conservare.

(3) Proprietarii terenurilor vor fi despăgubiti pentru daunele suferite și pentru terenurile preluate în domeniul public, în bani, sau cu teren echivalent, după caz.

Articolul 120

Timpul lucrat de foștii cooperatori în cadrul cooperativelor agricole de producție se considera vechime în munca la acordarea pensiei și a celorlalte drepturi de asigurări sociale.

Articolul 121

Finanțarea activității de cadastru funciar general, a lucrărilor geodezice, fotogrammetrice și organizare a teritoriului, precum și a băncilor de date aferente acestora, la nivel județean și național, se va realiza de la buget.

Articolul 122

Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta lege.

Articolul 123

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării ei în Monitorul Oficial al României*).

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abroga:

- [art. 1-36 și 51-79 din Legea nr. 59/1974](#) cu privire la fondul funciar, publicată în Buletinul Oficial nr. 138 din 5 noiembrie 1974;

- [Decretul-lege nr. 42/1990](#) privind unele măsuri pentru stimularea taranimii, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 17 din 30 ianuarie 1990, cu excepția art. 8-11;

- [Legea nr. 9/1990](#) privind interzicerea temporară a instrainării terenurilor prin acte între vii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 1 august 1990, cu excepția art. 2;

- [H.C.M. nr. 656/1975](#) pentru stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele privind evidența, folosirea, protecția și ameliorarea terenurilor agricole, publicată în Buletinul Oficial nr. 74 din 16 iulie 1975;

- [Decretul nr. 115/1959](#) pentru lichidarea ramasitelor oricăror forme de exploatare a omului de către om în agricultură, în scopul ridicării continue a nivelului de trai material și cultural al taranimii muncitoare și al dezvoltării construcției socialiste, publicat în Buletinul Oficial al Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române nr. 10 din 30 martie 1959;

- orice alte dispoziții contrare prevederilor prezentei legi.

*) A se vedea și datele de intrare în vigoare a actelor normative modificatoare.

Anexa 1

TAXA

datorată pentru scoaterea definitivă din circuitul agricol a terenurilor aflate în extravilan

Clasa terenului agricol	1	2	3	4	5
Taxa - lei/mp	4,00	3,50	3,00	2,50	2,00

NOTĂ:

Taxa datorata pentru scoaterea definitivă din circuitul agricol a terenurilor aflate în extravilan se calculeaza inmultind suprafata exprimata în metri patrati a terenului solicitat pentru a fi scos din circuitul agricol cu valoarea din tabel. Valoarea acestei taxe se indexeaza anual cu coeficientul de inflatie.

Anexa 1 a fost modificata de articolul unic din [LEGEA nr. 341 din 17 iulie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 626 din 20 iulie 2006.

Anexa 2

TAXA
pentru folosirea definitivă a terenurilor forestiere în alte scopuri decat producția forestiera și defrisarea de paduri

	Clasa de calitate				
	1	2	3	4	5
Taxa procentuala care se aplică la prețul de vanzare	600	550	500	400	300

NOTĂ:

Procentul se aplică la valoarea de renta stabilita pentru volumul realizat la exploatabilitate de specia de baza din zona, considerat la sortimentul tel, stabilit prin amenajament sau asimilat acestuia.

NOTĂ:

Reproducem mai jos articolele II - V din [Legea nr. 169/1997](#), care nu au fost incorporate în textul republicat al [Legii nr. 18/1991](#) și care se aplică, în continuare, ca dispozitii proprii ale [Legii nr. 169/1997](#).

Mentionam ca trimiterile din cuprinsul acestor articole se referă la textele din [Legea nr. 18/1991](#), astfel cum a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 20 februarie 1991.

"Art. II. - Dispozitiile modificatoare sau de completare ori de abrogare ale prezentei legi nu aduc atingere în nici un fel titlurilor și altor acte de proprietate eliberate, cu respectarea prevederilor [Legii fondului funciar nr. 18/1991](#), la data întocmirii lor."

"Art. III - (1) Sunt lovite de nulitate absoluta, potrivit dispozițiilor legislației civile, aplicabile la data incheierii actului juridic, urmatoarele acte emise cu incalcarea prevederilor [Legii fondului funciar nr. 18/1991](#):

a) actele de reconstituire sau de constituire a dreptului de proprietate, în favoarea persoanelor fizice care nu erau indreptatite, potrivit legii, la astfel de reconstituiri sau constituiti;

b) actele de constituire a dreptului de proprietate pe terenurile agricole aflate în domeniul public sau privat al statului, ori în domeniul public al comunelor, orașelor sau municipiilor;

c) actele de reconstituire sau de constituire a dreptului de proprietate în intravilanul localitatilor, pe terenurile revendicate de fostii proprietari, cu excepția celor atribuite conform art. 23 din lege ([art. 24 din Legea nr. 18/1991](#), republicată);

d) actele de constituire a dreptului de proprietate pe terenurile agricole constituite ca izlaz comunal;

e) actele de constituire a dreptului de proprietate, în condițiile art. 20 ([art. 21 din Legea nr. 18/1991](#), republicată), în localitățile în care s-a aplicat cota de reducere prevăzută de lege;

f) actele de constituire a dreptului de proprietate, în condițiile art. 20 ([art. 21 din Legea nr. 18/1991](#), republicată) și în cazul în care în localitatea respectiva nu s-a constituit dreptul de proprietate persoanelor indreptatite de lege;

g) transferurile de terenuri dintr-o localitate în alta, efectuate cu incalcarea condițiilor prevăzute de lege, în scopul ilicit de a spori prin aceasta valoarea terenului primit ca urmare a transferului;

h) actele de vanzare-cumparare privind constructiile afectate unei utilizari sociale sau culturale - case de locuit, crese, gradinite, cantine, camine culturale, sedii și altele asemenea - ce au apartinut cooperativelor agricole de productie, cu incalcarea dispozițiilor imperative prevăzute la ultimul alineat al art. 28 din lege ([art. 29 din Legea nr. 18/1991](#), republicată).

(2) Nulitatea poate fi invocata de primar, prefect, procuror și de alte persoane care justifica un interes legitim, iar solutionarea cererilor este de competența instanțelor judecătorești de drept comun, care au plenitudine de jurisdicție.

(3) În situația în care, pe terenurile care au facut obiectul unor acte juridice constatate nule potrivit alin. (1), s-au edificat constructii de orice fel, sunt aplicabile dispozitiile art. 494 din Codul civil."

"Art. IV. - (1) Persoanele care nu au depus cereri în termenul prevăzut de [Legea fondului funciar nr. 18/1991](#), pentru reconstituirea dreptului de proprietate, ori aceste cereri s-au pierdut sau cu privire la care nu au primit nici un răspuns se pot adresa cu o noua cerere comisiilor comunale, orașenești sau municipale, în termen de 90 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei legi.

(2) Prevederile alin. (1) nu sunt aplicabile persoanelor care, potrivit [Legii fondului funciar nr. 18/1991](#), nu aveau vocatie să solicite și, respectiv, sa li se reconstituie dreptul de proprietate."

"Art. V. - Prin lege speciala, după întocmirea balantei fondului funciar, se va reglementa atribuirea în folosință sau, după caz, în proprietate de terenuri agricole din domeniul privat al statului, familiilor tinere, specialiștilor din mediul rural, veteranilor de război cărora nu li s-au atribuit terenuri potrivit [Legii nr. 44/1994](#), precum și personalului didactic, în condițiile [Legii nr. 128/1997](#) privind Statutul personalului didactic."
